

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

65. aastakäik

27. juuli 2022

Sisukord

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

SOOVITUSED

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu

2022/C 286/01	Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus, 2. juuni 2022, millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta, (ESRN/2022/4)	1
---------------	--	---

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Komisjon

2022/C 286/02	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (Juhtum M.10809 – CD&R / TPG / COVETRUS) ⁽¹⁾	16
---------------	--	----

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA KESKPANK

2022/C 286/03	Euroopa Keskpanga arvamus, — 1. juuni 2022, ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 seoses turuandmete läbipaistvuse suurendamise, kauplemiskoondteabe süsteemi loomisega seotud takistuste kõrvaldamise, kohustusliku kauplemiskoha nõuete optimeerimise ja kliendi korralduste edastamise eest tasu võtmise keelustamisega (CON/2022/19)	17
---------------	---	----

IV Teave

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

Nõukogu

2022/C 286/04	Teadaanne isikutele ja üksustele, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, mis on sätestatud nõukogu otsuses (ÜVJP) 2015/1333 (piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Liibüas), mida rakendatakse nõukogu rakendusotsusega (ÜVJP) 2022/1315, ja nõukogu määruses (EL) 2016/44 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Liibüas), mida rakendatakse nõukogu rakendusmäärusega (EL) 2022/1308	22
2022/C 286/05	Teadaanne andmesubjektidele, kelle suhtes kohaldatakse nõukogu otsuses (ÜVJP) 2015/1333 ja nõukogu määruses (EL) 2016/44 sätestatud piiravaid meetmeid seoses olukorraga Liibüas	24
2022/C 286/06	Teatis teatavatele isikutele, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, mis on sätestatud nõukogu otsuse (ÜVJP) 2018/1544 (mis käsitleb keemiarelvade leviku ja kasutamise vastaseid piiravaid meetmeid) lisas ja nõukogu määruse (EL) 2018/1542 (mis käsitleb keemiarelvade leviku ja kasutamise vastaseid piiravaid meetmeid) I lisas	25

Euroopa Komisjon

2022/C 286/07	Euro vahetuskurss — 26. juuli 2022	26
2022/C 286/08	Arvamus, mille konkurentsi piiravat kokkuleppeid ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee esitas oma 21. jaanuari 2022. aasta koosolekul otsuse eelnõu kohta juhtumis AT.39839 – Telefónica ja Portugal Telecom — Raportöör: Belgia	27
2022/C 286/09	Äraakuulamise eest vastutava ametniku lõpparuanne — Juhtumit AT.39839 – Telefónica ja Portugal Telecom (muutmine)	28
2022/C 286/10	Kokkuvõtte komisjoni otsusest, — 25 jaanuar 2022, millega muudetakse aasta otsust C(2013) 306 final seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohase menetlusega (Juhtum AT.39839 – Telefónica ja Portugal Telecom) (teatavaks tehtud C(2022) 324)	30

TEAVE LIIKMESRIIKIDELT

2022/C 286/11	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399 (mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad)) artikli 2 punktis 8 nimetatud piiripunktide ajakohastatud loetelu	33
---------------	---	----

V Teated

MUUD AKTID

Euroopa Komisjon

2022/C 286/12	Veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi muutmise taotluse avaldamine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 105	41
2022/C 286/13	Sellise koonddokumendi avaldamine, mida on muudetud pärast väikese muudatuse heakskiitmist kooskõlas määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 53 lõike 2 teise lõiguga	54

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,

2. juuni 2022,

millega muudetakse soovitust ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta

(ESRN/2022/4)

(2022/C 286/01)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut ⁽¹⁾, eelkõige selle IX lisa,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽²⁾, eelkõige selle artiklit 3 ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ ⁽³⁾, eelkõige selle VII jaotise 4. peatüki II jagu,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord ⁽⁴⁾, eelkõige selle artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Tõhusate ja ühtsete riigisiseste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete huvides tuleb täiustada liidu õiguses nõutavat tunnustamist vabatahtliku kõigipoolsusega.
- (2) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2 ⁽⁵⁾ sätestatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse raamistiku eesmärk on tagada, et kõik liikmesriigis kasutusele võetud riskipositsioonil põhinevad makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed võetakse kõigipoolselt üle teistes liikmesriikides.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 338.

⁽⁴⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

⁽⁵⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2, 15. detsember 2015, piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 97, 12.3.2016, lk 9).

- (3) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2017/4 ⁽⁶⁾ kohaselt peaks meetme algatanud asjaomane asutus tegema kõigipoolsuse taotluse esitamisel Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule (ESRN) ettepaneku maksimaalse olulisuse piirmäära kohta, millest madalamat finantsteenuste pakkuja riskipositsiooni asjaomases jurisdiktsioonis, kus meetme algatanud asutus makrotasandi usaldatavuspoliitika meetet kohaldab, tuvastatud makrotasandi riski suhtes loetakse ebaoluliseks. ESRN võib vajadusel soovitada erinevat piirmäära.
- (4) Saksamaa föderaalne finantsinspeksioon (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht; edaspidi „BaFin“), kes tegutseb direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõike 10 kohaldamisel Saksamaa määratud asutusena, teatas 10. märtsil 2022 ⁽⁷⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule oma kavatsusest kehtestada kõnealuse direktiivi artikli 133 lõike 9 alusel süsteemse riski puhvri määr füüsiliste ja juriidiliste isikutega seotud kõigi riskipositsioonide (st jae- ja mittejaenõuded) suhtes, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga. Süsteemse riski puhvrit kohaldatakse i) Saksamaal tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad oma riskiga kaalutud vara arvutamiseks sisereitingute meetodit, ja ii) Saksamaal tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad oma riskiga kaalutud vara arvutamiseks elamukinnisvaraga täielikult tagatud riskipositsioonide osas standardmeetodit, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽⁸⁾ artikli 125 lõikes 2.
- (5) Meede jõustus 1. aprillil 2022 ja Saksamaal tegevusloa alusel tegutsevad krediidasutused peavad seda järgima alates 1. veebruarist 2023. Meede vaadatakse läbi vähemalt kord kahe aasta jooksul vastavalt direktiivi 2013/36/EL sätetele. Lisaks jälgib BaFin süsteemse riski puhvriga hõlmatud alusrisiki arengut ja, kui korrigeerib vajadusel puhvri määra
- (6) 10. märtsil 2022 ⁽⁹⁾ esitas BaFin ESRNile direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõike 5 kohaselt kõigipoolse ülevõtmise taotluse.
- (7) Arvestades BaFin poolt esitatud taotlust meetme kõigipoolseks ülevõtmiseks teiste liikmesriikide poolt ning selleks, et vältida kõrvalehoidumiste ja õigusaktide erinevuste ärakasutamisega seotud negatiivset piiriülest mõju, mis võib tuleneda kõnealuse Saksamaal kohaldatava makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme rakendamisest, on ESRNi haldusnõukogu otsustanud lisada selle meetme makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete nimekirja, mille suhtes soovitatakse kõigipoolsust soovitus ESRN/2015/2 kohaselt.
- (8) Seetõttu tuleb soovitus ESRN/2015/2 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Muudatused

Soovitus ESRN/2015/2 muudetakse järgmiselt:

1. 1. jao soovitus C punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõigipoolselt üle võtta muude asjaomaste asutuste vastuvõetud ning ESRNi kõigipoolseks vastuvõtmiseks soovitatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed. Kõigipoolselt soovitatakse üle võtta lisas täpsemalt kirjeldatud järgmised meetmed:

Belgia:

- 9 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigi füüsiliste isikutega seotud jaenõuete suhtes, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit ja mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga.

⁽⁶⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2017/4, 20. oktoober 2017, millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 431, 15.12.2017, lk 1).

⁽⁷⁾ Esimene teade esitati Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule 24. veebruaril 2022. Teate ajakohastatud versioon esitati Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule 10. märtsil 2022.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁹⁾ Esimene teade esitati ESRNile 24. veebruaril 2022. Teate ajakohastatud versioon esitati ESRNile 10. märtsil 2022.

Saksamaa:

- 2 % suurune süsteemse riski puhvri määr i) kõigi riskipositsioonide suhtes, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit ja mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga, ja ii) kõigi riskipositsioonide suhtes, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit ja mis on täielikult tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu (*) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 125 lõikes 2;

Prantsusmaa:

- suure võlakooomusega suurtele mittefinantsettevõtetele (registreeritud asukohaga Prantsusmaal) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõikes 1 ette nähtud riskide kontsentreerumise piirmäär karmistamine 5 % tasemele nende esimese taseme omavahenditest, mida kohaldatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile ii globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel;

Leedu:

- 2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigi Leedu Vabariigis elavate füüsiliste isikute elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete suhtes.

Luksemburg:

- õiguslikult siduvad laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad Luksemburgis asuva elamukinnisvaraga seotud uutele hüpoteeklaenudele, kusjuures erinevate laenusaaajate kategooriate suhtes kohaldatakse erinevaid laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärasid:
  - a) 100 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukohta;
  - b) 90 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele ostjatele, s.t mitte esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukohta. Seda piirmäär rakendatakse proportsionaalselt portfelli allahindluse kaudu. Eelkõige võivad laenuandjad 15 % nendele laenusaaajatele antud uute hüpoteeklaenude portfelist välja anda üle 90 % suuruse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga, kuid alla 100 % suuruse maksimaalse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga;
  - c) 80 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele hüpoteeklaenudele (sealhulgas üürileandmise eesmärgil ostmise segment).

Madalmaad:

- keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi Madalmaades tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad Madalmaades asuva elamukinnisvaraga tagatud füüsiliste isikutega seotud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit. Iga riskipositsiooni kirje osas, mis kuulub meetme kohaldamisalasse, määratakse 12 % suurune riskikaal laenu osale, mis ei ületa 55 % laenu tagamiseks kasutatava kinnisvara turuväärtusest; ülejäänud laenu osale määratakse 45 % suurune riskikaal. Portfelli keskmise riskikaalu alampiir on individuaalsete laenude riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal.

Norra:

- 4,5 % suurune süsteemse riski puhvri määr Norra riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (**) (EMP leping) tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava direktiivi 2013/36/EL (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete direktiiv“) artiklile 133 kõigile Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele;
- 20 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras EMP lepingu tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete määrus“) artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit;
- 35 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit.

Rootsi:

- Rootsis tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit, krediidasutustele suunatud 25 protsendi alampiiri kohaldamine riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaalu osas, mida kohaldatakse Rootsis resideerivate võlgnike kinnisvaraga tagatud jaenduete riskipositsioonide portfelli suhtes, kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkiga vi.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΥΤ L 176, 27.6.2013, lk 1)..

(**) ΕΥΤ L 1, 3.1.1994, lk 3“

2. Lisa asendatakse käesoleva soovitusel lisaga.

Frankfurt Maini ääres, 2. juuni 2022

ESRNi haldusnõukogu nimel
ESRNi sekretariaadi juhataja
Francesco MAZZAFERRO

LISA

Soovituse ESRN/2015/2 lisa asendatakse järgmisega:

„LISA

Belgia

9 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigi jaenõuete suhtes, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit ja mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga.

I. Meetme kirjeldus

1. Belgia meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133, kehtestatakse 9 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigi füüsiliste isikutega seotud jaenõuete suhtes, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit ja mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga (nii makseviivituses mitteolevad kui makseviivituses olevad nõuded).

II. Kõigipoolsus

2. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse Belgia meede kõigipoolselt üle võtta ning kohaldada seda kõigi füüsiliste isikutega seotud jaenõuete suhtes, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit ja mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga (nii makseviivituses mitteolevad kui makseviivituses olevad nõuded). Teise võimalusena võib meetme kõigipoolselt üle võtta läbi järgmise COREP aruandlusvormi: Füüsiliste isikutega seotud jaenõuded, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit ja mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga (nii makseviivituses mitteolevad kui makseviivituses olevad nõuded).
3. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalve-meetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

4. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused ja investeerimisühingud võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 2 miljardit eurot. Seetõttu soovitatakse kõigipoolset ülevõtmist ainult krediidasutuse- või investeerimisühingupõhise piirmäära ületamisel.
5. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 2 miljardit eurot. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Saksamaa

I. Meetme kirjeldus

1. Saksamaa meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133, kehtestatakse 2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigile riskipositsioonidele (st jae- ja mittejaepositsioonidele) füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga. Meedet kohaldatakse i) Saksamaal tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad sisereitingute meetodit oma nende riskiga kaalutud varade arvutamiseks, mis on tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga, ja ii) Saksamaal tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad standardmeetodit oma nende riskiga kaalutud varade arvutamiseks, mis on täielikult tagatud Saksamaal asuva elamukinnisvaraga, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 125 lõikes 2.

II. Kõigipoolsus

2. Asjaomastel asutustel soovitatakse Saksamaa meede kõigipoolselt üle võtta, kohaldades seda riigisiselt tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes.

3. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalvemeetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole.
4. Asjaomastel asutustel soovitatakse tagada, et kõigipoolselt üle võetud meedet kohaldatakse ja järgitakse alates 1. veebruarist 2023.

III. Olulisuse piirmäär

5. Meetmele on lisatud krediidiasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidiasutused ja investeerimisühingud võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 10 miljardit eurot. Seetõttu soovitakse kõigipoolset ülevõtmist ainult krediidiasutuse- või investeerimisühingupõhise piirmäära ületamisel.
6. Asjaomased asutused peaksid jälgima riskipositsioonide olulisust. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 10 miljardit eurot. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Prantsusmaa

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõikes 1 ette nähtud riskide kontsentreerumise piirmäära karmistamine 5 % tasemele esimese taseme omavahenditest seoses Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suure võlakoormusega suurte mittefinantsettevõtetega, mida kohaldatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile ii globaalsete süsteemset oluliste ettevõtjate ja muude süsteemset oluliste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel.

I. Meetme kirjeldus

1. Prantsuse meetme kohaselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkti ii alusel kohaldatakse globaalsete süsteemset oluliste ettevõtjate ja muude süsteemset oluliste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel (mitte allkonsolideeritud tasemel), riskide kontsentreerumise piirmäära karmistamist 5 % tasemele esimese taseme omavahenditest Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suure võlakoormusega suurte mittefinantsettevõtete osas.
2. Mittefinantsettevõtte on määratletud kui füüsiline või juriidiline isik, mille registreeritud asukoht on Prantsusmaal ja mis kuulub oma kõrgeimal konsolideerimistasemel mittefinantsettevõtete sektorisse vastavalt määratlusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013 (*) A lisa punktis 2.45.
3. Meedet kohaldatakse Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate mittefinantsettevõtete seotud riskipositsioonide suhtes ning seotud mittefinantsettevõtete rühmadega seotud riskipositsioonide suhtes järgmiselt:
  - a) kõrgeimal konsolideerimistasemel Prantsusmaal registreeritud asukohta omavasse seotud mittefinantsettevõtete rühma kuuluvate mittefinantsettevõtete osas kohaldatakse seda meedet rühma ja kõigi tema seotud üksustega seotud neto riskipositsioonide summale määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 39 tähenduses;
  - b) kõrgeimal konsolideerimistasemel väljaspool Prantsusmaad registreeritud asukohta omavasse seotud mittefinantsettevõtete rühma kuuluvate mittefinantsettevõtete osas kohaldatakse seda meedet riskipositsioonide summale, mis on seotud:
    - i) nende mittefinantsettevõtete, mille registreeritud asukoht on Prantsusmaal;
    - ii) Prantsusmaal või välismaal asuvate üksustega, mille üle punktis i viidatud mittefinantsettevõtted omavad otsest või kaudset kontrolli määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 39 tähenduses, ja

iii) Prantsusmaal või välismaal asuvate üksustega, mis on majanduslikult sõltuvad punktis i viidatud mittefinantsettevõtetest määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 39 tähenduses.

Seega ei kuulu selle meetme kohaldamisalasse mittefinantsettevõtted, mille registreeritud asukoht ei ole Prantsusmaal ja mis ei ole Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate mittefinantsettevõtete tütarettevõtjad ega neist majanduslikult sõltuvad üksused ega nende poolt otseselt või kaudselt kontrollitavad.

Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõikega 1 kohaldatakse seda meetet pärast krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 399 kuni 403.

4. Globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või muu süsteemselt oluline ettevõtja peab käsitlema Prantsusmaal registreeritud asukohta omavat mittefinantsettevõtet suurena, kui tema algne riskipositsioon mittefinantsettevõtte või seotud mittefinantsettevõtete rühma suhtes punkti 3 tähenduses võrdub 300 miljoni euroga või on sellest suurem. Algse riskipositsiooni väärtus arvutatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 389 ja 390 enne määruse (EL) nr 575/2013 artiklites 399 kuni 403 ette nähtud krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist, mis esitatakse vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 (**) artiklile 9.
5. Mittefinantsettevõtte võlakoorumus loetakse suureks, kui tema finantsvõimenduse määr on suurem kui 100 % ja finantsnõuete kattekordaja on alla kolme; need näitajad arvutatakse rühma kõrgeimal konsolideerimistasemel järgmiselt:
  - a) finantsvõimenduse määr on sularahas netovõlgnevuse ja omavahendite vahe ja
  - b) finantsnõuete kattekordaja on ühelt poolt lisandväärtus pluss tegevustoetuste, millest on maha arvatud:
    - I) palgafond; ii) tegevusmaksud ja -lõivud; iii) muud tavalised netotegevuskulud, välja arvatud netointressid ja samalaadsed nõuded; ja iv) allahindlused ja kulum, ning teiselt poolt intressi ja samalaadsete nõuete vahe.

Need näitajad arvutatakse kohaldatavate standardite kohaselt määratletud raamatupidamislike koondnäitajate alusel, mis on esitatud mittefinantsettevõtte finantsaruannetes ja kohalduvatel juhtudel audiitori poolt kinnitatud.

II. Kõigipoolsus

6. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõnealune Prantsusmaa meede kõigipoolselt üle võtta ja kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes nende jurisdiktsiooni panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel.
7. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel kooskõlas soovitus C punktiga 2 pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meetet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt kuue kuu jooksul pärast käesoleva soovitus avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

8. Meetmele on lisatud kombineeritud olulisuse piirmäär, mille eesmärk on võimaldada meetet kõigipoolselt kohalduvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet ning mis seisneb järgmiselt:
  - a) algsete riskipositsioonide kogumahu 2 miljardi euro suurune piirmäär riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele ja muudele süsteemselt olulistele ettevõtjatele nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel seoses Prantsusmaa mittefinantsettevõtete sektoriga;
  - b) 300 miljoni euro suurune piirmäär, mis on kohaldatav riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele ja muudele süsteemselt olulistele ettevõtjatele ja mis võrdub punktis a nimetatud piirmääraga või ületab seda, seoses:
    - i) üksiku algse riskipositsiooniga Prantsusmaal registreeritud asukohta omava mittefinantsettevõtte suhtes;
    - ii) punkti 3 alapunkti a alusel arvutatud algsete riskipositsioonide kogusummaga kõrgeimal konsolideerimistasemel Prantsusmaal registreeritud asukohta omava seotud mittefinantsettevõtete rühma suhtes;

- iii) vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 VIII lisa vormidele C 28.00 ja C 29.00 esitatud algsete riskipositsioonide kogusummaga selliste Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate mittefinantsettevõtete suhtes, mis kuuluvad kõrgeimal konsolideerimistasemel väljaspool Prantsusmaad registreeritud asukohta omavasse seotud mittefinantsettevõtete rühma;
- c) 5 % piirmäär globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate esimese taseme omavahenditest kõrgeimal konsolideerimistasemel punktis b määratletud riskipositsioonide osas pärast krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 399 kuni 403.

Punktides b ja c nimetatud piirmäärasid kohaldatakse olenemata sellest, kas asjaomane üksus või mittefinantsettevõtte on suure võlakoormusega või mitte.

Punktides a ja b viidatud algse riskipositsiooni väärtus arvutatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 389 ja 390 enne määruse (EL) nr 575/2013 artiklites 399 kuni 403 ette nähtud krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist, mis esitatakse vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 artiklile 9.

9. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad liikmesriigi asjaomased asutused teha erandi riigisisese tegevusloa alusel tegutseva panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel globaalse süsteemselt olulise ettevõtja või muu süsteemselt olulise ettevõtja suhtes, mis ei riku punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Olulisuse piirmäära kohaldamisel jälgivad asjaomased asutused riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate või muude süsteemselt oluliste ettevõtjate riskipositsioonide olulisust seoses Prantsuse mittefinantsettevõtete sektoriga ning samuti kõnealuste ettevõtjate riskikontsentratsiooni Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suhtes ning neil soovitatakse kohaldada asjaomast Prantsuse meedet varem sellest vabastatud kõnealuste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel, kui rikutakse punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Asjaomastel asutustel soovitatakse samuti teavitada oma jurisdiktsiooni teisi turuosalisi süsteemsetest riskidest, mis on seotud Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suurenenud finantsvõimendusega.
10. Kui liikmesriigis puuduvad panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või muud süsteemselt olulised ettevõtjad, millel on Prantsuse mittefinantsettevõtete sektori suhtes riskipositsioon, mis ületavad punktis 8 nimetatud olulisuse piirmäära, võivad asjaomased asutused vastavalt soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktile 1 kõnealust Prantsuse meedet kõigipoolselt mitte üle võtta. Sellisel juhul jälgivad asjaomased asutused riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate või muude süsteemselt oluliste ettevõtjate riskipositsioonide olulisust seoses Prantsuse mittefinantsettevõtete sektoriga ning samuti kõnealuste ettevõtjate riskikontsentratsiooni Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suhtes, ning neil soovitatakse asjaomane Prantsuse meede kõigipoolselt üle võtta, kui kõnealune ettevõtja ületab oma panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Asjaomastel asutustel soovitatakse samuti teavitada oma jurisdiktsiooni teisi turuosalisi süsteemsetest riskidest, mis on seotud Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suurenenud finantsvõimendusega.
11. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohaldada kohastel juhtudel oma jurisdiktsioonis soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Leedu

2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigi Leedu Vabariigis elavate füüsiliste isikute elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete suhtes.

I. Meetme kirjeldus

1. Leedu meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133, kehtestatakse 2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõigi Leedu füüsiliste isikutega seotud jaenõuete suhtes, mis on tagatud elamukinnisvaraga.

II. Kõigipoolsus

2. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse Leedu meede kõigipoolselt üle võtta ning kohaldada Leedus tegevusloa alusel tegutsevate pankade filiaalide suhtes ja Leedu füüsiliste isikute otseste piiriüleste nõuete suhtes, mis on tagatud elamukinnisvaraga. Märkimisväärne osa kõikidest hüpoteeklaenude positsioonidest kuulub Leedus tegutsevatele välisfiliaalidele; seetõttu aitaks meetme kõigipoolse ülevõtmine teiste liikmesriikide poolt edendada võrdseid tingimusi ning tagada, et kõik olulised turuosalisel võtavad arvesse elamukinnisvaraga seotud riskide suurenemist Leedus, ning tugevdavad oma vastupanuvõimet.
3. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalve-meetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

4. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused ja investeerimisühingud võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 50 miljonit eurot, mis moodustab ligikaudu 0,5 % Leedu krediidasutuste sektori asjaomastest riskipositsioonidest. Seetõttu soovitatakse kõigipoolset ülevõtmist ainult krediidasutuse- või investeerimisühingupõhise piirmäära ületamisel.
5. Piirmäära kohaldamise põhjendused:
  - a. Piirmäär aitab maandada õigusliku killustatuse ohtu, kuna sama olulisuse piirmäär kehtib ka Leedus tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes;
  - b. Olulisuse piirmäära kohaldamine aitab tagada võrdsed tingimused, kuna süsteemse riski puhvri nõuet kohaldatakse sarnase suurusjärgu riskipositsioonidega krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes;
  - c. Piirmäär on oluline finantsstabiilsuse tagamiseks, kuna elamukinnisvaraga seotud riskid sõltuvad peamiselt eluasemeturu dünaamikast, mis osaliselt sõltub eluaseme ostmiseks väljastatud uute laenude mahust. Seetõttu tuleb meedet kohaldada turuosaliste suhtes, kes turul aktiivselt tegutsevad, kuigi nende hüpoteeklaenude portfelli maht ei ole nii suur, kui suurematel laenupakkujatel.
6. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 on 50 miljoni euro suurune olulisuse piirmäär soovitatav maksimaalne lävi. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Luksemburg

Õiguslikult siduvad laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad Luksemburgis asuva elamukinnisvaraga seotud uutele hüpoteeklaenudele, kusjuures erinevate laenusajate kategooriate suhtes kohaldatakse erinevaid laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärasid:

- a) **100 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukohta;**
- b) **90 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele ostjatele, s.t mitte esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukohta. Seda piirmäära rakendatakse proportsionaalselt portfelli allahindluse kaudu. Eelkõige võivad laenuandjad 15 % nendele laenusajatele antud uute hüpoteeklaenude portfelliga välja anda üle 90 % suuruse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga, kuid alla 100 % suuruse maksimaalse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga;**
- c) **80 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele hüpoteeklaenudele (sealhulgas üürileandmise eesmärgil ostmise segment).**

I. Meetme kirjeldus

1. Luksemburgi ametiasutused kehtestasid õiguslikult siduvad laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad Luksemburgis asuva elamukinnisvaraga seotud uutele hüpoteeklaenudele. Vastavalt süsteemse riski komitee (Comité du Risque Systémique) (***) soovitusel on Banque centrale du Luxembourgiga kooskõlastatult tegutsev finantssektori järelevalvekomitee (Commission de Surveillance du Secteur Financier) (****) kehtestanud laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad, mis erinevad kolme laenusajate kategooria lõikes. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad on nende kolme kategooria puhul järgmised:
  - a) 100 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha;
  - b) 90 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele ostjatele, s.t mitte esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha. Seda piirmäära rakendatakse proportsionaalselt portfelli allahindluse kaudu. Eelkõige võivad laenuandjad 15 % nendele laenusajatele antud uute hüpoteeklaenude portfelliist välja anda üle 90 % suuruse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga, kuid alla 100 % suuruse maksimaalse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga;
  - c) 80 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele hüpoteeklaenudele (sealhulgas üürileandmise eesmärgil ostmise segment).
2. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv on laenusaja poolt elamukinnisvaraga tagatud kõigi laenude või laenuosade summa (laenu andmise ajal) ja kinnisvara väärtuse (samal ajal) suhe.
3. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärasid kohaldatakse omandiõiguse liigist (nt täielik omandiõigus, kasutusvaldus, võõrandamisõigusega kasutusvaldus) sõltumatult.
4. Meedet kohaldatakse mis tahes eraõigusliku laenusaja suhtes, kes võtab hüpoteeklaenu elamukinnisvara ostmiseks Luksemburgis mitteäriksel eesmärgil. Meedet kohaldatakse ka juhul, kui laenusaja kasutab tehingu lõpuleviimiseks õiguslikku struktuuri, nt kinnisvarasse investeerivat äriühingut, ning ühistaotluste puhul. Mõiste „elamukinnisvara“ hõlmab ehitusmaad, olenemata sellest, kas ehitustööd toimuvad vahetult pärast ostu või aastaid hiljem. Meedet kohaldatakse ka juhul, kui laenusajale antakse laen pikaajalise rendilepinguga seotud kinnisvara ostmiseks. Kinnisvara võib olla omaniku kasutuses või ostetud üürileandmise eesmärgil.

II. Kõigipoolsus

5. Liikmesriikidel, kelle laenuandmisega tegelevatel krediidasutustel, kindlustusseltsidel ja spetsialistidel (hüpoteeklaenuandjatel) on otsese piiriülese krediidi kaudu asjakohased olulised Luksemburgi krediidiriski positsioonid, soovitatakse Luksemburgi meede oma jurisdiktsioonis kõigipoolselt üle võtta. Kui nimetatud meede nende jurisdiktsioonis kõigi asjaomaste piiriüleste riskipositsioonide osas puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat meetet, millel on algatatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmega samaväärne mõju.
6. Liikmesriigid peaksid ESRNi teavitama Luksemburgi meetme kõigipoolsest ülevõtmisest või *de minimis* erandi kasutamisest kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 soovitusel D. Nimetatud teatis tuleks esitada hiljemalt ühe kuu jooksul alates kõigipoolsuse saavutamise meetme vastuvõtmist ESRNi veebilehel avaldatud vormil. ESRN avaldab teatisel ESRNi veebilehel ning teavitab seeläbi avalikkust riikide kõigipoolsuse kohaldamise otsustest. See teavitus hõlmab kõigipoolsust kohaldava liikmesriigi tehtud erandeid ning võetud kohustust jälgida kõrvalehoidumisi ja vajaduse korral reageerida.
7. Liikmesriikidel soovitatakse meede kõigipoolselt üle võtta kolme kuu jooksul alates käesoleva soovitusel avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

8. Meetmele on lisatud kaks olulisuse piirmäära, et võimaldada kõigipoolsust kohaldavatel liikmesriikidel kohaldada *de minimis* põhimõtet: riigipõhine olulisuse piirmäär ja krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär. Luksemburgile antavate piiriüleste hüpoteeklaenude kogusumma riigipõhine olulisuse piirmäär on 350 miljonit eurot, mis vastab ligikaudu 1 %-le riigisisese elamukinnisvaraturu kogumahust 2020. aasta detsembris. Luksemburgile antavate piiriüleste hüpoteeklaenude kogusumma krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär on 35 miljonit eurot, mis vastab ligikaudu 0,1 %-le Luksemburgi elamukinnisvaraturu kogumahust 2020. aasta detsembris. Kõigipoolsust nõutakse vaid juhul, kui ületatakse nii riigi- kui ka krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine piirmäär.

Madalmaad

Keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldavad krediidasutused, kes kasutavad Madalmaades asuva elamukinnisvaraga tagatud füüsiliste isikutega seotud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes sisereitingute meetodit. Iga riskipositsiooni kirje osas, mis kuulub meetme kohaldamisalasse, määratakse 12 % suurune riskikaal laenu osale, mis ei ületa 55 % laenu tagamiseks kasutatava kinnisvara turuväärtusest; ülejäänud laenu osale määratakse 45 % suurune riskikaal. Portfelli keskmise riskikaalu alampiir on individuaalsete laenude riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal.

I. Meetme kirjeldus

1. Madalmaade meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi, on kehtestatud keskmise riskikaalu alampiir sisereitingute meetodit kasutavate krediidasutuste Madalmaades asuvale elamukinnisvarale seatud hüpoteekidega tagatud füüsiliste isikutega seotud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes. Meetme kohaldamisalast on välja jäetud riikliku hüpoteekide tagamise skeemiga hõlmatud laenud.
2. Keskmise riskikaalu alampiir arvutatakse järgmiselt:
  - a) Iga riskipositsiooni kirje osas, mis kuulub meetme kohaldamisalasse, määratakse 12 % suurune riskikaal laenu osale, mis ei ületa 55 % laenu tagamiseks kasutatava kinnisvara turuväärtusest; ülejäänud laenu osale määratakse 45 % suurune riskikaal. Arvutamisel kasutatakse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu määratakse kindlaks määruse (EL) nr 575/2013 kohaldatavate sätete kohaselt.
  - b) Portfelli keskmise riskikaalu alampiir on individuaalsete laenude riskikaalude riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal, mis on arvutatud eespool selgitatud viisil. Keskmise riskikaalu alampiiri arvutamisel ei võeta arvesse individuaalseid, mille suhtes meetmeid ei kohaldata.
3. Meede ei asenda määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud ning sellest tulenevaid kehtivaid kapitalinõudeid. Pangad, kelle suhtes meetmeid kohaldatakse, peavad arvutama kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluva hüpoteeklaenude portfelli osa keskmise riskikaalu nii määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud tavapäraselt kohaldatavate nõuete kui ka meetmega ette nähtud meetodi alusel. Seejärel peavad nad kapitalinõuete arvutamisel kohaldama kahest keskmisest riskikaalust kõrgemat.

II. Kõigipoolsus

4. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse Madalmaade meede kõigipoolselt üle võtta ning kohaldada seda riigisisest tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel on Madalmaades asuva elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded füüsiliste isikute vastu, kuna asjaomane pangandussektor võib oma filiaalide kaudu olla otseselt või kaudselt avatud Madalmaade eluasemeturu süsteemsele riskile.
5. Kooskõlas soovitusel C punktiga 2 soovitatakse asjaomastel asutustel kohaldada sama meetmeid, mida kohaldab meetme algatanud asutus Madalmaades, soovitusel C punktis 3 osutatud tähtaja jooksul.
6. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalvemeetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

7. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meetmeid kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused ja investeerimisühingud võib vabastada keskmise riskikaalu alampiirist, mida kohaldatakse Madalmaades asuvale elamukinnisvarale seatud hüpoteekidega tagatud füüsiliste isikutega seotud jaenõuete portfelli suhtes, kui asjaomane määr ei ületa 5 miljardit eurot. Olulisuse piirmäära hulka ei arvestata riikliku hüpoteekide tagamise skeemiga hõlmatud laene.

8. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 5 miljardit eurot. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meetet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Norra

- 4,5 % suurune süsteemse riski puhvri määr Norra riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EMP leping) tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava direktiivi 2013/36/EL (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete direktiiv“) artiklile 133 kõigile Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediitiasutustele;
- 20 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras EMP lepingu tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete määrus“) artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediitiasutustele, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit;
- 35 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevate krediitiasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit.

I. Meetmete kirjeldus

1. Finantsdepartementet (Norra rahandusministeerium) kehtestas alates 31. detsembrist 2020 kolm meetet: i) süsteemse riski puhvri nõue Norra riskipositsioonide suhtes vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete direktiivi artiklile 133; ii) keskmise riskikaalu alampiir Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi; ja iii) keskmise riskikaalu alampiir Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi.
2. Süsteemse riski puhvri määraks on kehtestatud 4,5 % ja seda kohaldatakse kõigi Norras tegevusloa alusel tegutsevate krediitiasutuste riigisiseste riskipositsioonide suhtes. Krediitiasutuste puhul, kes ei kasuta täiustatud sisereitingute meetodit, kohaldatakse kõigi riskipositsioonide suhtes 3 % suurust süsteemse riski puhvrit kuni 31. detsembrini 2022; seejärel kohaldatakse riigisiseste riskipositsioonide suhtes 4,5 % suurust süsteemse riski puhvrit.
3. Elamukinnisvara riskikaalu alampiiri meede on krediitiasutuse- või investeerimisühingupõhine Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldatakse sisereitingute meetodit kasutavate krediitiasutuste suhtes. Kinnisvara riskikaalu alampiir on elamukinnisvaraportfelli riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal. Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioone tuleks käsitada Norras asuva kinnisvaraga tagatud jaenõuetena.
4. Ärikinnisvara riskikaalu alampiiri meede on krediitiasutuse- või investeerimisühingupõhine Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldatakse sisereitingute meetodit kasutavate krediitiasutuste suhtes. Kinnisvara riskikaalu alampiir on ärikinnisvaraportfelli riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal. Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioone tuleks käsitada Norras asuva kinnisvaraga tagatud nõuetena äriühingute vastu.

II. Kõigipoolsus

5. Asjaomastel asutustel soovitatakse Norra meetmed, mida kohaldatakse Norra riskipositsioonide suhtes kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikega 1 ja määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõikega 5, kõigipoolselt üle võtta. Asjaomastel asutustel soovitatakse süsteemse riski puhvri määr kõigipoolselt üle võtta 18 kuu jooksul alates käesoleva soovitusel (mida on muudetud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusel ESRB/2021/3 (****) avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas, välja arvatud juhul, kui punktis 7 on sätestatud teisiti. Norra elamu- ja ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmised riskikaalu alampiirid tuleks kõigipoolselt üle võtta soovitusel ESRN/2015/2 sätestatud tavapärase kolme kuu pikkuse üleminekuperioodi jooksul.

6. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed nende jurisdiktsioonis puuduvad, soovitatakse asjaomastel asutustel kooskõlas soovitusel C punktiga 2 pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivaid makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmetega samaväärne mõju. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärsed meetmed elamu- ja ärikinnisvara riskipositsioonide keskmiste riskikaalu alampiiride kõigipoolsuse saavutamiseks üle võtta 12 kuu jooksul ning süsteemse riski puhvri määra kõigipoolsuse saavutamiseks 18 kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, välja arvatud juhul, kui punktis 7 on süsteemse riski puhvri osas sätestatud teisiti.
7. Senikaua kui direktiiv (EL) 2019/878 muutub EMP lepingu tingimuste kohaselt Norra suhtes ja Norras kohalduvaks, võivad asjaomased asutused Norra süsteemse riski puhvri määra meetme kõigipoolset üle võtta viisil ja tasandil, mis võtab arvesse asjaomases liikmesriigis ja Norras kohaldatavate kapitalinõuete mis tahes kattumist või erinevust, tingimusel et järgitakse järgmisi põhimõtteid:
  - a) riski ohjamine: asjaomased asutused peavad tagama, et süsteemset risk, mille maandamiseks Norra meede kehtestatakse, on piisavalt arvesse võetud;
  - b) õigusliku arbitraaži vältimine ja võrdse kohtlemise tagamine: asjaomased asutused peavad minimeerima kõrvalehoidumiste ja õigusaktide erinevuste ärakasutamise võimalust ning vajaduse korral viivitamata täitma lüngad; asjaomased asutused peavad tagama krediitiasutustele võrdsed võimalused.

Käesolevat punkti ei kohaldata elamu- ja ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiiride meetmete suhtes.

III. Olulisuse piirmäär

8. Meetmetele on lisatud krediitiasutuse- või investeerimisühingu põhised Norra riskipositsioonide olulisuse piirmäärad, et võimaldada meetet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet järgmiselt:
  - a) süsteemse riski puhvri määra olulisuse piirmäär on riskiga kaalutud vara maht 32 miljardit NOK, mis vastab ligikaudu 1 %-le krediitiasutuste riskiga kaalutud koguvara mahust Norras;
  - b) elamukinnisvara riskikaalu alampiiri olulisuse piirmäär on brutolaenuandmise maht 32,3 miljardit NOK, mis vastab ligikaudu 1 %-le Norra klientide elamukinnisvaraga tagatud brutolaenuandmise mahule;
  - c) ärikinnisvara riskikaalu alampiiri olulisuse piirmäär on brutolaenuandmise maht 7,6 miljardit NOK, mis vastab ligikaudu 1 %-le Norra klientide ärikinnisvaraga tagatud brutolaenuandmise mahule.
9. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad liikmesriikide asjaomased asutused teha erandi riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele krediitiasutustele, kelle riskipositsioonid Norras on vähese tähtsusega. Riskipositsioonid on vähese tähtsusega, kui need jäävad alla punktis 8 sätestatud krediitiasutuse- või investeerimisühingupõhise olulisuse piirmäära. Olulisuse piirmäärade kohaldamisel peaksid asjaomased asutused kontrollima riskipositsioonide olulisust ja neil soovitatakse kohaldada Norra meetmeid riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate, varem erandi saanud krediitiasutuste suhtes punktis 8 sätestatud olulisuse piirmäärade ületamise korral.
10. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 on punktis 8 sätestatud olulisuse piirmäärad soovitatav maksimaalne lävi. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäärade asemel soovitusel madalamaid piirmäärasid või kohaldada meetmeid kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.
11. Kui liikmesriikides ei ole tegevusloa alusel tegutsevaid krediitiasutusi, kelle riskipositsioonid Norras on olulised, võivad liikmesriikide asjaomased asutused soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 kohaselt otsustada Norra meetmeid kõigipoolselt mitte üle võtta. Sellisel juhul peaksid asjaomased ametiasutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima Norra meetmete kõigipoolsuse soovitusel, kui krediitiasutus ületab asjaomased olulisuse piirmäärad.

Rootsi

Rootsis tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit, krediidasutustele suunatud 25 protsendi alampiiri kohaldamine riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaalu osas, mida kohaldatakse Rootsis resideeruvate võlgnike kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes, kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi.

I. Meetme kirjeldus

1. Rootsi meetme kohaselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkti vi alusel kohaldatakse Rootsis tegevusloa alusel tegutsevate, sisereitingute meetodit kasutavate krediidasutuste suhtes krediidasutustele suunatud 25 protsendi alampiiri riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaalu osas Rootsis resideeruvate võlgnike kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes.
2. Riskipositsioonidega kaalutud keskmine on individuaalsete riskipositsioonide, mida arvutatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 154, riskikaalude keskmine, mida kaalutakse vastava riskipositsiooni väärtuses.

II. Kõigipoolsus

3. Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõikega 5 soovitatakse liikmesriikide asjaomastel asutustel võtta Rootsi meede kõigipoolselt üle ja kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste, kes kasutavad sisereitingute meetodit, Rootsis asuvate filiaalide suhtes soovitusel C punktis 3 osutatud tähtaja jooksul.
4. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõigipoolselt Rootsi meede üle võtta ja kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel on Rootsis resideeruvate võlgnike elamukinnisvaraga tagatud jaenõuetega seoses riskipositsioonid. Kooskõlas soovitusel C punktiga 2 soovitatakse asjaomastel asutustel kohaldada sama meetet, mida kohaldab meetme algatanud asutus Rootsis, soovitusel C punktis 3 osutatud tähtaja jooksul.
5. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavusjärelvalve meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meetet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

6. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär 5 miljardit SEK, et võimaldada meetet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet.
7. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad liikmesriikide asjaomased asutused teha erandi riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kelle kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonid seoses Rootsis resideeruvate võlgnikega jäävad alla 5 miljardi SEK suurust olulisuse piirmäära. Olulisuse piirmäära kohaldamisel peaksid asjaomased asutused kontrollima riskipositsioonide olulisust ja neil soovitatakse kohaldada Rootsi meetet riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate, varem erandi saanud krediidasutuste suhtes 5 miljardi SEK suuruse olulisuse piirmäära ületamise korral.
8. Kui liikmesriigis puuduvad tegevusloa alusel tegutsevad krediidasutused Rootsis asuvate filiaalidega või kellel on Rootsis resideeruvate võlgnike elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonid, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel oleksid Rootsis resideeruvate võlgnike elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonid üle 5 miljardi SEK, võivad liikmesriikide asjaomased asutused otsustada kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 Rootsi meetet kõigipoolselt mitte üle võtta. Sellisel juhul peaksid asjaomased asutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima Rootsi meetme kõigipoolsuse soovitusel, kui sisereitingute meetodit kasutav krediidasutus ületab 5 miljardi SEK piiri.

9. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 5 miljardit SEK. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meetet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

-
- (*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 549/2013, 21. mai 2013, Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta, (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).
- (**) Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 680/2014, 16. aprill 2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 191, 28.6.2014, lk 1).
- (***) Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).
- (****) CSSF Régulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.
- (***** Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2021/3, 30. aprill 2021, millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 222, 11.6.2021, lk 1).“
-

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA KOMISJON

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta**(Juhtum M.10809 – CD&R / TPG / COVETRUS)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2022/C 286/02)

20. juulil 2022 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult inglise keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbri ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lex'i veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32022M10809 all. EUR-Lex pakub *online*-juurdepääsu Euroopa Liidu õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

1. juuni 2022,

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 seoses turuandmete läbipaistvuse suurendamise, kauplemiskoondteabe süsteemi loomisega seotud takistuste kõrvaldamise, kohustusliku kauplemiskoha nõuete optimeerimise ja kliendi korralduste edastamise eest tasu võtmise keelustamisega

(CON/2022/19)

(2022/C 286/03)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

3. ja 4. veebruaril 2022 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Parlamendilt ja Euroopa Liidu Nõukogult taotlused esitada arvamus ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 seoses turuandmete läbipaistvuse suurendamise, kauplemiskoondteabe süsteemi loomisega seotud takistuste kõrvaldamise, kohustusliku kauplemiskoha nõuete optimeerimise ja kliendi korralduste edastamise eest tasu võtmise keelustamisega ⁽¹⁾ (edaspidi „kavandatav määrus“) ning ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ⁽²⁾ (edaspidi „kavandatav direktiiv“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna kavandatav määrus ja kavandatav direktiiv sisaldavad sätteid, mis mõjutavad: a) Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) põhiülesannet määratleda liidu rahapoliitika ja rakendada seda kooskõlas aluslepingu artikli 127 lõikega 2; ja b) EKPSi ülesannet aidata kaasa pädevate asutuste poolt rakendatava finantsüsteemi stabiilsusega seotud poliitika tõrgeteta teostamisele kooskõlas aluslepingu artikli 127 lõikega 5. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

Üldised märkused**1. Kavandatava määruse eesmärgid**

1.1 EKP toetab kavandatava määruse peamist eesmärki muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 ⁽³⁾ (edaspidi „MiFIR“ ehk finantsinstrumentide turgude määrus), et suurendada turuandmete läbipaistvust kõikides Euroopa Liidu (EL) kauplemiskohtades, luues uue õigusraamistiku kauplemiskoondteabe koostamiseks, sealhulgas uue menetluse iga varaklassi jaoks ühe kauplemiskoondteabe pakkuja valimiseks.

⁽¹⁾ COM (2021) 727 final.

⁽²⁾ COM (2021) 726 final.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 600/2014, 15. mai 2014, finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

- 1.2 Kavandatav määrus hõlmab ka olulisi muudatusi ELi kauplemisele ja -järgse läbipaistvuse nõuetes nii kapitali- kui mittekapitaliinstrumentide jaoks, näiteks tehinguandmete avaldamise pikendamise eeskirjade suurem ühtlustamine, ELi aktsiate ja tuletisinstrumentidega kauplemisega seotud kohustuste ajakohastamine, korralduste vooga seotud maksete keeld ning muud muudatused ELi väärtpaberite ja tuletisinstrumentidega kauplemise korras. Kavandatavate muudatuste eesmärk on toetada Euroopa kapitaliturgude integratsiooni ning ühtlustada asjakohaseid finantsturu järelevalve eeskirju kogu liidus. EKP toetab kindlalt üldist kapitaliturgude integratsiooni edendamise eesmärki, eelkõige turuandmete läbipaistvuse kavandatava suurendamise kaudu. Sügavamad ja integreeritumad kapitaliturud on vajalikud mitmel põhjusel. Nad mitte üksnes mobiliseerivad euroala majanduse toetamiseks vajalikke vahendeid, vaid muudavad ka finantsüsteemi üldiselt vastupidavamaks. Lisaks võib eeldada, et Euroopa kapitaliturgude integratsioon parandab ühtse rahapoliitika ülekandumist euroala kõikidesse piirkondadesse ning hõlbustab turuosaliste juurdepääsu keskkonnahoidlikule rahastamisele ja digimajandusele ülemineku rahastamisele. Selles osas rõhutab EKP seda, kui oluline on võtta kiiresti vastu täiendavad algatused Euroopa Komisjoni 2020. aasta kapitaliturgude liidu tegevuskava raames ning rakendada need täielikult riiklikul tasandil, kui see on õiguslikult nõutav.
- 1.3 Turuandmete läbipaistvuse suurendamine aitab kaasa ELi kapitaliturgude arengule, kuna investorite ja emitentide jaoks pakub hinna- ja likviidsusteabe laiem kättesaadavus rohkem investeerimis- ja rahastamisvõimalusi ning vähendab emitentide jaoks kapitali kaasamise kulusid. Samal ajal tasub meeles pidada, et suurem läbipaistvus võib teataval tingimustel võimaldada teataval kauplejal paremini ära kasutada kehtivaid korraldusi käsitlevat turuteavet, kuna nad suudavad selle teabega kiiremini kaubelda, kasutades kõige uuemat tehnoloogiat.
- 1.4 EKP huvi nende seadusandlike ettepanekute vastu puudutab eelkõige EKPSi osalemist mittekapitaliturgudel (võlakirjad, sealhulgas riigivõlakirjad) EKPSi rahapoliitika ja muude aluslepingust tulenevate ülesannete täitmisel ning vajadust kaitsta selliste tundlike tehingute konfidentsiaalsust. Seetõttu soovib EKP täiendavalt kommenteerida MiFIRi muid sätteid ⁽⁴⁾, mida kavandatav määrus küll ei hõlma, kuid mis mõjutavad EKPSi keskpanku ja nende turutehinguid finantsinstrumentidega (vt punkt 7).

2. Kavandatava direktiivi eesmärgid

Kuna kavandatav direktiiv näeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/65/EL ⁽⁵⁾ (edaspidi „MiFID II“) ette üksnes piiratud muudatusi, mis tulenevad suures osas kavandatavatest MiFIRi muudatustest, ei pea EKP vajalikuks selle ettepaneku kohta arvamust avaldada.

Konkreetsed märkused

3. Kauplemiskoondteabe süsteem

- 3.1 EKP toetab kavandatavat tõhustatud korra kehtestamist kauplemiskoondteabe süsteemi jaoks ja võistleva pakkumismenetluse kehtestamist kauplemiskoondteabe pakkuja valimiseks iga varaklassi jaoks. Nagu EKP on varem märkinud, saab nõuetekohase läbipaistvuse asjakohaselt tagada üksnes nii, et nähakse ette üksainus kauplemiskoondteabe pakkuja ⁽⁶⁾ iga asjaomase varaklassi jaoks. Kauplemiskoondteabe süsteem pakub investoritele mitmeid eelseid ning toetab omakorda kapitaliturgude liidu eesmärgi muuta kapitaliturgude rahastamine investoritele

⁽⁴⁾ Vt MiFIRi artikli 1 lõiked 6, 7 ja 9 ning artikli 26 lõige 5.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/65/EL, 15. mai 2014, finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

⁽⁶⁾ Vt Euroopa Keskpannga arvamus CON/2012/21, 22. märts 2012, seoses ettepanekutega, mis käsitlevad i) direktiivi finantsinstrumentide turgude kohta, millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ; ii) määrust finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemistehingute kohta (EMIR); iii) direktiivi siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta ning iv) määrust siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta (ELT C 161, 7.6.2012, lk 3), punkt 5.2. Kõik EKP arvamused on avaldatud EUR-Lexis.

kättesaadavamaks ja vähendada ELi kapitaliturgude killustatust. See peaks aitama suurendada läbipaistvust ja investorite juurdepääsu turuandmetele, vähendades seeläbi likviidsus- ja tehingute tegemisega seotud riske, samuti turu killustatust. Lisaks võib see oluliselt vähendada investorite tehingukulusid. See võimaldab investoritel saada reaajas ülevaade kauplemistegevusest mõistlike kuludega ning peaks suurendama ELi kapitaliturgude kasutamist rahastamise ja investeerimise eesmärgil nii äriühingute kui jaainvestorite poolt.

- 3.2 Kavandatav tõhustatud kord on tehniliselt ja tegevuslikult keeruline ning sisaldab tulude jaotamise süsteemi. Selleks, et tagada tasakaal kvaliteedi ja konkreetse varaklassi koondandmete kogumi koostamiseks tehtud investeeringu vahel, on oluline, et kauplemiskoondteabe pakkuja saaks tugineda turuandmete esitajate (investeeringusühingud, kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad) esitatud andmete kvaliteedile, täielikkusele ja kiirele edastamisele. EKP arusaama kohaselt vastutab kauplemiskoondteabe pakkuja üksnes kesksete turuandmete koondamise ja nende kaubanduslikul eesmärgil pakkumise eest, samas kui esitatud andmete kvaliteeti, mis jääb täielikult turuandmete esitajate vastutusalasse, reguleerib komisjon delegeeritud õigusakti alusel, mis põhineb sidusrühmade eksperdirühma ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) nõuannetel.
- 3.3 Kui ESMA peaks mis tahes põhjusel kauplemiskoondteabe pakkujate erisuse seoses lepingu uuestipakkumise võimaluse loomisega tühistama, võiks ESMA väljatöötatavates tehnilistes standardites nõuda, et kauplemiskoondteabe pakkuja avalikustaks turuandmete esitajate ja andmesõnastike tehnilise ühenduse parameetrid, et need oleksid kättesaadavad ka teistele üksustele, kes soovivad lepingule konkureerida.
- 3.4 EKP arusaama kohaselt ei mõjuta kauplemiskoondteabe süsteemi käsitlevad ettepanekud EKPSi „raha-, valuuta- või finantsstabiilsuspoliitika“ tehingute konfidentsiaalsust, mis on endiselt MiFIRi artikli 1 lõike 6 kohaselt avalikustamisest vabastatud. Seega ei hõlmaks „turuandmed“, mida komisjon peab täpsustama vastavalt kavandatava artikli 22b lõikele 2, ja „kesksed turuandmed“, mida kauplemiskoondteabe pakkujad kasutajatele müüvad, EKPSi poliitiliste tehingute andmeid (nt hind, maht ja lepingu sõlmimise aeg).

4. Aktsiate kauplemiseelse läbipaistvuse kord: „anonüümne kauplemine“

EKP avaldab toetust asjaolule, et kavandatava määrusega ühtlustatakse aktsiate kauplemiseelse läbipaistvuse korda, asendades kahe mahu ülempiiri ühe mahu ülempiiriga, mis on 7 % kõnealuse finantsinstrumendiga liidus toimunud kauplemise kogumahust võrdlushinnast või kokkuleppehinnaga seotud kohustustest vabastamise alusel (?). See lihtsustab läbipaistvuskorda ning anonüümse kauplemise taseme jälgimist. Kavandatava madalama, kogu ELi hõlmava mahu ülempiiri eesmärk on kompenseerida kauplemiskohapõhise künnise kaotamist; seega on ettepaneku üldisem eesmärk suurendada aktsiate kauplemiseelse läbipaistvuse taset. Samal ajal tuleb märkida, et kauplemiskohapõhise mahu ülempiiri kaotamise ja kogu ELi hõlmava mahu ülempiiri langetamise vaheline koostoime on keeruline, kuna kavandatavad muudatused avaldavad läbipaistvusele erinevat mõju. Seepärast soovib EKP aktsiate kauplemiseelse läbipaistvuse korda, eelkõige mahu ülempiiri kalibreerimist, pidevalt jälgida.

5. Maksete keelamine korralduste voo eest

Komisjoni ettepanek ⁽⁸⁾ sisaldab täiendavat piirangut seoses maksetega korralduste voo eest. EKP leiab, et maksed korralduste voo eest võivad pärssida turu tõhusat toimimist ja Euroopa kapitaliturgude läbipaistvust.

6. Avatud juurdepääsu lõpetamine börsil kaubeldavatele tuletisinstrumentidele

Kuigi põhimõtteliselt tuleb toetada ELi kliiringuturge tugevdavaid meetmeid, on oluline kaaluda avatud juurdepääsu lõpetamise võimalikku mõju konkurentsile, innovatsioonile ja turgude integreerumisele, ning hoolikalt tasakaalustada võimalikke konkureerivaid eesmärke.

(7) Kavandatava määruse artikli 1 lõige 4, millega muudetakse MiFIRi artiklit 5.

(8) Kavandatava määruse artikli 1 lõige 26, millega lisatakse uus artikkel 39a.

7. Muud MiFIRi sätted ja nende mõju EKP/EKPSi turutehingutele

MiFIRi sätted, mis mõjutavad peamiselt EKP/EKPSi turutehinguid, ei kuulu kavandatava määruse kohaldamisalasse. EKP kasutab siiski võimalust teha ettepanek MiFIRi teatavate sätete sõnastust veelgi parandada, võttes arvesse EKP/EKPSi kogemust turuoperatsioonide läbiviimisel ELi kauplemisskohtades.

7.1 MiFIRi läbipaistvusnõuete erand EKPSi tehingutele vastavalt EKPSi põhikirjale

EKP leiab, et MiFIRi artikli 1 lõike 6 praegust sõnastust EKPSi poliitiliste tehingute vabastamise kohta kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest ⁽⁹⁾ tuleks muuta selliselt, et erandit, mida kohaldatakse EKPSi keskpankade tehingute suhtes „viimaks ellu raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitikat“ ja mida tuleks seejärel täpsemalt määratleda komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/583 ⁽¹⁰⁾, laiendataks nii, et seda kohaldataks sõnaselgelt kõikidele eurosüsteemi keskpankade tegevustele vastavalt Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikirj“) IV peatükile. EKP leiab, et EKPSi keskpanga vastaspool peab avalikustama ainult need EKPS keskpankade investeerimistingud, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2017/583 artikli 15 punktides a ja c. Need tehinguliigid tuleks selgesõnaliselt sätestada MiFIRi muudetud artikli 1 lõikes 7, mitte nagu praegu, delegeeritud määruses (EL) 2017/583.

7.2 Komisjoni volitus laiendada MiFIRi läbipaistvusnõuetest tehtavat erandit muudele keskpankadele

Kui kõigi EKPSi põhikirja IV peatüki kohaste eurosüsteemi tehingute puhul saaks kasutada eespool nimetatud laiendatud erandit MiFIRi artikli 1 lõike 6 alusel, olenemata sellest, millised muud keskpangad või asutused neid teenuseid kasutavad, muutuks komisjoni MiFIRi artikli 1 lõikes 9 sätestatud õigus laiendada erandi kohaldamisala „muudele keskpankadele“ tarbetuks. Samuti ei oleks enam vaja volitada ESMAt töötama välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõusid, et täpsustada „raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitika toiminguid“. Sellest tulenevalt võib MiFIRi artikli 1 lõiked 8 ja 9 välja jätta.

7.3 EKPSi keskpankade tehingute vabastamine MiFIRi artikli 26 lõikes 5 sätestatud kauplemiskoha korraldaja aruandlusnõuetest

MiFIRi artikli 26 lõike 5 kohaselt peab kauplemiskoha korraldaja teatama oma pädevale asutusele kõikidest oma platvormil kaubeldavate finantsinstrumentidega teostatud tehingutest, mis on sooritatud tema süsteemide kaudu teatavate äriühingute poolt. Kauplemisskohtade aruandlusmehhanism on selle sätte kohaselt praegu hästi välja töötatud ning kehtestatud on tegevuskord asjaomastest tehingutest saadud andmete sujuvaks esitamiseks. Kauplemisskohad koguvad esitamiseks üksikasjalikke andmeid kauplemiskoha süsteemide kaudu sooritatud EKPSi tehingute kohta. EKP arusaama kohaselt ei kavatsenud liidu seadusandjad MiFIRi artikli 26 lõikes 5 sätestatud aruandlusnõuet kohaldada EKPSi keskpankade tehingute suhtes. See arusaam põhineb asjaolul, et keskpankadele on ette nähtud selged erandid MiFIRi aruandluskohustusest, samuti ei ole tegemist „äriühingutega“, vaid pigem üksustega, kes teostavad turuoperatsioone oma avaliku sektori volituste alusel, sealhulgas aluslepingu alusel. Õiguskindluse huvides tuleks artikli 26 lõiget 5 selles osas täpsustada.

⁽⁹⁾ MiFIRi artiklid 8, 10, 18 ja 21.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/583, 14. juuli 2016, millega täiendatakse finantsinstrumentide turge käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kauplemiskohtade ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid läbipaistvuse nõudeid võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide puhul (ELT L 87, 31.3.2017, lk 229).

7.4 EKPSi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute täieliku vabastuse säilitamine järelevalvelise aruandluse kohustusest

EKP juhib tähelepanu asjaolule, et kuigi EKPSi väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud on täielikult vabastatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2015/2365⁽¹¹⁾ ning selle avalikustamis- ja aruandluskohustustest⁽¹²⁾, näeb komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/590⁽¹³⁾ ette, et väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid⁽¹⁴⁾, mille vastaspool on EKPSi keskpang, käsitatakse MiFIRi artikli 26 kohaste tehingutena⁽¹⁵⁾. Sellest tulenevalt kohaldatakse nende tehingute suhtes MiFIRi artiklis 26 ette nähtud aruandluskohustust. Delegeeritud määrus (EL) 2017/590 mõjutab seega EKPSi keskpankade aruandluskohustusi, mida MiFIRi alusel kohaldatakse selliste tehingute suhtes. Selline liidu esimese tasandi õigusaktide sisuline allutamine liidu teise tasandi õigusaktidele on vastuolus väljakujunenud õiguspõhimõttega *lex superior derogat legi inferiori*⁽¹⁶⁾, mille kohaselt liidu rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid ei tohi olla vastuolus liidu teiseste õigusaktidega. EKP kasutab käesolevas arvamuses võimalust rõhutada, et see vastuolu tuleks delegeeritud määruses (EL) 2017/590 kõrvaldada, kuigi see ei ole iseenesest EKPga konsulteeritud ettepanekutega hõlmatud teema.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, mille puhul EKP on soovitanud kavandatavat määrust muuta, on esitatud eraldi tehnilises töödokumendis koos selgitustega. Tehniline töödokument on avaldatud inglise keeles EUR-Lexis.

Frankfurt Maini ääres, 1. juuni 2022

EKP president
Christine LAGARDE

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2015/2365, 25. november 2015, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

⁽¹²⁾ Määruse (EL) 2015/2365 artikli 2 lõike 2 punkt a ja artikli 2 lõige 3.

⁽¹³⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/590, 28. juuli 2016, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad pädevatele asutustele tehingutest teatamist (ELT L 87, 31.3.2017, lk 449).

⁽¹⁴⁾ Nagu on määratletud määruse (EL) nr 2015/2365 artikli 3 lõikes 11.

⁽¹⁵⁾ Vt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/590 artikli 2 lõige 5.

⁽¹⁶⁾ Õiguspõhimõte, mille kohaselt õigusnormide hierarhias kõrgemal asetsev õigusakt on ülimuslik hierarhias madalamal asetseva õigusakti suhtes.

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

NÕUKOGU

Teadaanne isikutele ja üksustele, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, mis on sätestatud nõukogu otsuses (ÜVJP) 2015/1333 (piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Liibüas), mida rakendatakse nõukogu rakendusotsusega (ÜVJP) 2022/1315, ja nõukogu määruses (EL) 2016/44 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Liibüas), mida rakendatakse nõukogu rakendusmäärusega (EL) 2022/1308

(2022/C 286/04)

Nõukogu rakendusotsusega (ÜVJP) 2022/1315 ⁽¹⁾ rakendatava nõukogu otsuse (ÜVJP) 2015/1333 ⁽²⁾ (piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Liibüas) II ja IV lisas ning nõukogu rakendusmäärusega (EL) 2022/1308 ⁽³⁾ rakendatava nõukogu määruse (EL) 2016/44 ⁽⁴⁾ (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Liibüas) III lisas loetletud isikutele ja üksustele tehakse teatavaks järgmine teave.

Asjaomaste isikute ja üksuste tähelepanu juhitakse võimalusele taotleda asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide pädevatelt asutustelt, kelle veebisaitide aadressid on toodud määruse (EL) 2016/44 IV lisas, luba külmutatud rahaliste vahendite kasutamiseks põhivajaduste rahuldamiseks või erimaksete tegemiseks (vt määruse artikkel 8).

Asjaomased isikud ja üksused võivad enne 15. maid 2023 esitada nõukogule taotluse koos täiendavate dokumentidega, et otsus nende kandmise kohta eespool nimetatud loetellu vaadataks uuesti läbi. Taotlus tuleks saata järgmisel aadressil:

Council of the European Union
General Secretariat
RELEX.1.
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
Belgique/BELGIË

E-post: sanctions@consilium.europa.eu

Saadud märkusi võetakse arvesse kõnealuste isikute ja üksuste loetelu korrapärasel läbivaatamisel nõukogu poolt kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2015/1333 artikli 17 lõikega 2 ja määruse (EL) 2016/44 artikli 21 lõikega 6.

⁽¹⁾ ELT L 198, 27.7.2022, lk 19.

⁽²⁾ ELT L 206, 1.8.2015, lk 34.

⁽³⁾ ELT L 198, 27.7.2022, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 12, 19.1.2016, lk 1.

Samuti juhitakse asjaomaste isikute ja üksuste tähelepanu võimalusele vaidlustada nõukogu otsus Euroopa Liidu Üldkohtus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 275 teises lõigus ning artikli 263 neljandas ja kuuendas lõigus sätestatud tingimuste kohaselt.

Teadanne andmesubjektidele, kelle suhtes kohaldatakse nõukogu otsuses (ÜVJP) 2015/1333 ja nõukogu määruses (EL) 2016/44 sätestatud piiravaid meetmeid seoses olukorraga Liibüas

(2022/C 286/05)

Andmesubjektide tähelepanu juhatakse järgmisele teabele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁽¹⁾ artiklile 16.

Töötlemistoimingu õiguslikuks aluseks on nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/1333⁽²⁾, mida rakendatakse nõukogu rakendusotsusega (ÜVJP) 2022/1315⁽³⁾, ning määrus (EL) 2016/44⁽⁴⁾, mida rakendatakse nõukogu rakendusmäärusega (EL) 2022/1308⁽⁵⁾.

Kõnealuse töötlemistoimingu vastutav töötleja on nõukogu peasekretariaadi välissuhete peadirektoraadi RELEX.1 direktoraat, kellega saab ühendust võtta järgmisel aadressil:

Council of the European Union
General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
Belgique/BELGIË

E-post: sanctions@consilium.europa.eu

Töötlemistoimingu eesmärk on koostada ja ajakohastada loetelu isikutest, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid vastavalt otsusele (ÜVJP) 2015/1333, mida rakendatakse rakendusotsusega (ÜVJP) 2022/1315, ning määrusele (EL) 2016/44, mida rakendatakse rakendusmäärusega (EL) 2022/1308.

Andmesubjektid on füüsilised isikud, kes vastavad otsuses (ÜVJP) 2015/1333 ja määruses (EL) 2016/44 kehtestatud kriteeriumidele.

Kogutud isikuandmed hõlmavad andmeid, mis on vajalikud asjaomaste isikute õigeks tuvastamiseks, põhjendusi ja mis tahes muid sellega seotud andmeid.

Kogutud isikuandmeid jagatakse vajaduse korral Euroopa välisteenistusega ning komisjoniga.

Ilma et see piiraks määruse (EL) 2018/1725 artiklis 25 sätestatud piiranguid, toimub vastamine juurdepääsutaotlustele, parandamistaotlustele ja vastuväidetele, mille andmesubjektid oma õiguste teostamiseks on esitanud, kooskõlas määrusega (EL) 2018/1725.

Isikuandmeid säilitatakse viis aastat alates hetkest, mil andmesubjekt eemaldatakse nende isikute loetelust, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, või alates hetkest, mil kõnealuste meetmete kehtivus lõppeb, või seni kuni kestab kohtumenetlus, kui see on alustatud.

Ilma et see piiraks kohtulike, halduslike või kohtuväliste kaitsevahendite kohaldamist, on igal andmesubjektil õigus esitada kooskõlas määrusega (EL) 2018/1725 kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile (edps@edps.europa.eu).

⁽¹⁾ ELT L 295, 21.11.2018, lk 39.

⁽²⁾ ELT L 206, 1.8.2015, lk 34.

⁽³⁾ ELT L 198, 27.7.2022, lk 19.

⁽⁴⁾ ELT L 12, 19.1.2016, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 198, 27.7.2022, lk 1.

Teatis teatavatele isikutele, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, mis on sätestatud nõukogu otsuse (ÜVJP) 2018/1544 (mis käsitleb keemiarelvade leviku ja kasutamise vastaseid piiravaid meetmeid) lisas ja nõukogu määruse (EL) 2018/1542 (mis käsitleb keemiarelvade leviku ja kasutamise vastaseid piiravaid meetmeid) I lisas

(2022/C 286/06)

Keemiarelvade leviku ja kasutamise vastaseid piiravaid meetmeid käsitleva nõukogu otsuse (ÜVJP) 2018/1544 ⁽¹⁾ lisas ja nõukogu määruse (EL) 2018/1542 ⁽²⁾ I lisas nimetatud isikule Sergei Ivanovich MENYAILOle (nr 12) tehakse teatavaks allpool esitatud teave.

Nõukogu kavatses säilitada piiravad meetmed eespool nimetatud isiku suhtes muudetud põhjendustega. Nimetatud isikut teavitatakse sellest, et ta võib esitada nõukogule tema kavandatud loetellu jätmise põhjenduste saamiseks hiljemalt 3. augustiks 2022 taotluse järgmisel aadressil:

Council of the European Union
General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

E-post: sanctions@consilium.europa.eu

Asjaomane isik võib eespool toodud aadressil igal ajal esitada nõukogule taotluse koos täiendavate dokumentidega, et otsus, mis käsitleb nende kandmist ja jätmist eespool nimetatud loetelusse, läbi vaadataks. Taotlus vaadatakse läbi pärast nende kättesaamist. Sellega seoses juhitakse asjaomase isiku tähelepanu asjaolule, et nõukogu vaatab nimetatud loetelu korrapäraselt läbi kooskõlas nõukogu otsuse (ÜVJP) 2018/1544 artikliga 8.

⁽¹⁾ ELT L 259, 16.10.2018, lk 25.

⁽²⁾ ELT L 259, 16.10.2018, lk 12.

EUROOPA KOMISJON

Euro vahetuskurss (¹)

26. juuli 2022

(2022/C 286/07)

1 euro =

Valuuta	Kurss	Valuuta	Kurss		
USD	USA dollar	1,0124	CAD	Kanada dollar	1,3035
JPY	Jaapani jeen	138,35	HKD	Hongkongi dollar	7,9466
DKK	Taani kroon	7,4449	NZD	Uus-Meremaa dollar	1,6235
GBP	Inglise nael	0,84558	SGD	Singapuri dollar	1,4066
SEK	Rootsi kroon	10,4445	KRW	Korea vonn	1 326,65
CHF	Šveitsi frank	0,9765	ZAR	Lõuna-Aafrika rand	17,0870
ISK	Islandi kroon	139,10	CNY	Hiina jüaan	6,8451
NOK	Norra kroon	10,0105	HRK	Horvaatia kuna	7,5145
BGN	Bulgaaria leev	1,9558	IDR	Indoneesia ruupia	15 185,27
CZK	Tšehhi kroon	24,607	MYR	Malaisia ringit	4,5113
HUF	Ungari forint	400,99	PHP	Filipiini peeso	56,160
PLN	Poola zlott	4,7420	RUB	Vene rubla	
RON	Rumeenia leu	4,9324	THB	Tai baat	37,180
TRY	Türgi liir	18,0705	BRL	Brasiilia reaal	5,4437
AUD	Austraalia dollar	1,4605	MXN	Mehhiko peeso	20,7845
			INR	India ruupia	80,8050

(¹) Allikas: EKP avaldatud viitekurss.

Arvamus, mille konkurentsi piiravat kokkuleppeid ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee esitas oma 21. jaanuari 2022. aasta koosolekul otsuse eelnõu kohta juhtumis AT.39839 – Telefónica ja Portugal Telecom

Raportöör: Belgia

(2022/C 286/08)

1. Nõuandekomitee (14 liikmesriiki) nõustub komisjoniga seoses äriühingutele Telefónica, S.A. ja Pharol SGPS, S.A. trahvide uuesti määramisega määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 7 lõike 1 kohase otsusega.
2. Nõuandekomitee (14 liikmesriiki) nõustub komisjoniga selles osas, missugused teenused jäetakse müügiväärtusest välja selle alusel, et turule sisenemist takistasid ületamatud tõkked ja seega ei olnud osalised konkurentsikeelu tingimuse kohaldamise ajal potentsiaalsed konkurendid.
3. Nõuandekomitee (14 liikmesriiki) nõustub sellega, et komisjon kasutab müügiväärtuse kindlaksmääramiseks Telefónica läbivaadatud parandatud näitajaid.
4. Nõuandekomitee (14 liikmesriiki) nõustub komisjoniga Telefónica, S.A.-le ja Pharol SGPS, S.A.-le määratud lõpliku trahvisummaga, sealhulgas selle vähendamise määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodit käsitlevate 2006. aasta suuniste punkti 37 alusel.
5. Nõuandekomitee (14 liikmesriiki) soovib avaldada oma arvamus *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ärakuulamise eest vastutava ametniku lõpparuanne ⁽¹⁾
Juhtumit AT.39839 – Telefónica ja Portugal Telecom (muutmine)

(2022/C 286/09)

Otsuse eelnõu, mis on adresseeritud a) Telefónica, S.A.-le (edaspidi „Telefónica“) ja b) Pharol SGPS, S.A.-le (edaspidi „Pharol“) ⁽²⁾, on teine otsus käesolevas menetluses. Esimene otsus võeti käesolevas juhtumis vastu 2013. aastal (edaspidi „2013. aasta otsus“) ja Üldkohus tühistas selle osaliselt 2016. aastal ⁽³⁾. Euroopa Kohus kinnitas Üldkohtu otsust 2017. aastal ⁽⁴⁾.

Kuigi Üldkohus kinnitas 2013. aasta otsuses komisjoni järeldust ELi toimimise lepingu artikli 101 rikkumise kohta, tühistas ta 2013. aasta otsuse artikli 2. Üldkohus oli seisukohal, et 2013. aasta otsuses oleks komisjon pidanud kindlaks määrama rikkumisega otseselt või kaudselt seotud müügiväärtuse, võttes aluseks Telefónica ja Pharoli esitatud asjaolud, mis puudutavad potentsiaalse konkurentsi puudumist nende vahel seoses teatavate teenustega.

MENETLUS

Pärast Üldkohtu otsuseid ja Euroopa Kohtu otsust saatis komisjon Telefónicale ja Pharolile mitu teabenõuet, et täiendavalt kindlaks teha rikkumisega otseselt või kaudselt seotud müügiväärtus, võttes arvesse Üldkohtu järeldusi.

23. juulil 2019 ja 5. novembril 2019 saatis komisjon Telefónicale ja Pharolile asjaolusid käsitleva kirja (edaspidi „asjaolusid käsitlev kiri“), milles teatas neile kavatsusest võtta määruse 1/2003 ⁽⁵⁾ artikli 23 alusel vastu uus otsus, millega määratakse mõlemale trahv ELi toimimise lepingu artikli 101 rikkumise eest, nagu on täpsustatud 2013. aasta otsuse artiklis 1. Uue otsusega muudetakse 2013. aasta otsust, võttes arvesse Üldkohtu otsuseid ja Euroopa Kohtu otsust.

Telefónica esitas oma seisukohad asjaolusid käsitleva kirja kohta 18. oktoobril 2019 ja Pharol esitas 10. jaanuaril 2020. Telefónica esitas 22. juunil ja 4. augustil 2020 täiendavad märkused.

TELEFÓNICA TÕSTATATUD MENETLUSLIKUD KÜSIMUSED

a) Väidetav vajadus uue vastuväiteteatise ja suulise ärakuulamise järele

Oma vastuses asjaolusid käsitlevale kirjale taotles Telefónica uut vastuväiteteatist ja uut suulist ärakuulamist ⁽⁶⁾, väites, et asjaolusid käsitleva kirja sisu ja selles tehtud ettepanekuid arvestades peaks komisjon esitama uue vastuväiteteatise ja võimaldama Telefónicale suulise ärakuulamise liikmesriikide esindajate juuresolekul kooskõlas määruses 1/2003 sätestatud menetluse ja menetluslike tagatistega ⁽⁷⁾. Telefónica ei täpsusta seda taotlust, vaid viitab sarnasusele kohtuotsusega Toshiba ja väidab, et Portugal Telecomi ja Telefónica vahelise potentsiaalse konkurentsi olemasolu analüüs igal turul ja iga teenuse suhtes, millele asjaolusid käsitlevas kirjas viidatakse, mõjutab Telefónicale määratud trahvisumma arvutamise parameetrite hindamise olulisi aspekte ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Vastavalt Euroopa Komisjoni presidendi 13. oktoobri 2011. aasta otsuse 2011/695/EL (ärakuulamise eest vastutava ametniku ülesannete ja pädevuse kohta teatavates konkurentsimenetlustes (ELT L 275, 20.10.2011, lk 29); edaspidi „otsus 2011/695/EL“) artiklitele 16 ja 17.

⁽²⁾ Portugal Telecom SGPS, SA, mis oli 2013. aasta otsuse algne adressaat, nimetati 2015. aastal ümber Pharoliks.

⁽³⁾ Kohtuasi T-216/13: Telefónica SA vs. Euroopa Komisjon ja kohtuasi T-208/13: Portugal Telecom SGPS SA vs. Euroopa Komisjon (edaspidi „Üldkohtu otsused“).

⁽⁴⁾ Kohtuasi C-487/16 P: Telefónica SA vs. Euroopa Komisjon. Pharol ei vaidlustanud Üldkohtu otsust kohtuasjas T-208/13 (edaspidi „Euroopa Kohtu otsus“).

⁽⁵⁾ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003, asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

⁽⁶⁾ Pharol ei esitanud sarnast taotlust.

⁽⁷⁾ Telefónica vastus asjaolusid käsitlevale kirjale, punkt 9.

⁽⁸⁾ Telefónica vastus asjaolusid käsitlevale kirjale, allmärkus 8.

Telefónica argument näib olevat, et kuna asjaolusid käsitlev kiri sisaldab Telefónica trahvisumma arvutamise parameetrite hindamise olulisi aspekte, vajab see mingil viisil vastuväiteteatise esitamist ja suulist ärakuulamist. Telefónica lähenemisviisil ei ole aga kohtupraktikas alust.

Esiteks tuleb sellega seoses meelde tuletada, et liidu akti tühistamine ei pruugi mõjutada ettevalmistavaid meetmeid ja tühistatud meetme asendamise menetlust võib üldjuhul jätkata täpselt sellest punktist, milles õigusvastasus tekkis. Kui tuvastatakse, et tühistamine ei mõjuta varasemaid menetlustoiminguid, ei pea komisjon üksnes tühistamise asjaolu tõttu esitama asjaomasele ettevõtjale uut vastuväiteteatist⁽⁹⁾. Käesoleval juhul ei näi Telefónica väitvat, et Üldkohtu otsustega tuvastatud puudus puudutas Telefónica suhtes 2011. aastal enne 2013. aasta otsuse vastuvõtmist esitatud vastuväiteid⁽¹⁰⁾.

Teiseks käsitleb uus otsuse eelnõu üksnes trahvisummade, eelkõige müügiväärtuse üksikasjalikku arvutamist. Nagu otsuse eelnõu punktides 23–26 õigesti märgitakse, ei esita komisjon uusi vastuväiteid ja Telefónica ei väida, et asjaolusid käsitlev kiri sisaldab selliseid vastuväiteid.

Kolmandaks, osas, milles Telefónica vaidlustab uue suulise ärakuulamise võimaldamata jätmist, tuleb märkida, et õigus olla ära kuulatud ei tähenda, et huvitatud isikule tuleb anda võimalus esitada oma seisukohad suuliselt, kuna võimalus esitada kirjalikke märkusi võimaldab ka seda õigust järgida⁽¹¹⁾. Telefónica oli võimalus asjaolusid käsitlevale kirjale kirjalikult reageerida ja ta esitas komisjonile mitu täiendavat märkust.

Eeltoodut arvestades ei näe ma, et Telefónica seisukoht, mille kohaselt oleks komisjon pidanud esitama uue vastuväiteteatise ja võimaldama uue suulise ärakuulamise, oleks õigustatud.

b) Telefónica argument, et müügiväärtuse suurendamine oleks vastuolus põhiõiguste hartaga (edaspidi „harta“)

Kuna otsuse eelnõus kasutatakse müügiväärtuse kindlaksmääramiseks parandatud võrdlusandmeid, väidab Telefónica, et müügiväärtuse suurendamine uues otsuses on vastuolus harta artikliga 47⁽¹²⁾. Seda seetõttu, et käesoleva artikli kohaselt ei saa kohtuotsused muutuda tühiseks nende haldusorganite aktide tõttu, kes peavad neid täitma. Telefónica leiab, et komisjoni lähenemisviisi kohaselt kaoks kohtuotsuse toime täielikult,⁽¹³⁾ mis tekitaks riskiolukorra võimalikule tulevasele apellandile, kes kaalub tühistamishagi esitamist.

Võttes arvesse, et otsuse eelnõus määratud trahvi summat võrreldes 2013. aasta otsusega ei suurendata, ei ole tegemist harta artikli 47 rikkumisega tulenevalt Telefónica poolt 2013. aasta otsuse peale esitatud apellatsioonkaebusest.

JÄRELDUS

Olen seisukohal, et menetluse kõigi poolte õigusest ärakuulamisele on käesoleva juhtumi puhul kinni peetud.

Brüssel, 24. jaanuar 2022

Dorothe DALHEIMER

⁽⁹⁾ Limburgse Vinyl Maatschappij jt vs. komisjon, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P kuni C-252/99 P ja C-254/99 P, ECLI:EU:C:2002:582, punktid 73–75 ja 80–81.

⁽¹⁰⁾ Vt Toshiba vs. komisjon, C-180/16 P, ECLI:EU:C:2017:520, punkt 28.

⁽¹¹⁾ HeidelbergCement AG ja Schwenk Zement KG vs. komisjon, T-380/17, EU:T:2020:471, punkt 634.

⁽¹²⁾ Telefónica vastus asjaolusid käsitlevale kirjale, punktid 37–42.

⁽¹³⁾ Telefónica vastus asjaolusid käsitlevale kirjale, punkt 38.

**Kokkuvõtte komisjoni otsusest,
25 jaanuar 2022,
millega muudetakse aasta otsust C(2013) 306 final seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101
kohase menetlusega**

(Juhtum AT.39839 – Telefónica ja Portugal Telecom)

(teatavaks tehtud C(2022) 324)

(Kohtuasja autentsed keeled on ainult inglise ja portugali keel)

(2022/C 286/10)

Komisjon võttis 25. jaanuaril 2022 vastu otsuse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 101 kohase menetluse kohta. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ⁽¹⁾ artikliga 30 avaldab komisjon osaliste nimed ja otsuse põhilise sisu, sealhulgas kehtestatud sanktsioonid, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

1. SISSEJUHATUS

- (1) Komisjon võttis 23. jaanuaril 2013 vastu otsuse, millega määrati äriühingutele Telefónica (edaspidi „Telefónica“) ja Portugal Telecom (edaspidi „PT“) trahv konkurentsikeelu kokkuleppe sõlmimise eest eesmärgiga piirata konkurentsi siseturul ja seega rikkuda ELi toimimise lepingu artiklit 101 (edaspidi „2013. aasta otsus“). Üldkohus kinnitas oma 28. juuni 2016. aasta otsustes ⁽²⁾ (mida hiljem kinnitas Euroopa Kohus oma 13. detsembril 2017. aasta otsusega) komisjoni õiguslikke põhjendusi rikkumise kohta tema otsuses, kuid tühistas komisjoni määratud trahvid. Vastavalt kohtu otsustele määratakse komisjoni otsuses kindlaks teenused, mille puhul Telefónica ja PT ei olnud rikkumise ajal potentsiaalsed konkurendid, ning jäetakse need välja trahvide arvutamisel.

2. MENETLUS

- (2) Komisjon leidis oma 23. jaanuari 2013. aasta otsuses, et Telefónica ja PT rikkusid ELi toimimise lepingu artiklit 101, osaledes konkurentsikeelu kokkuleppes, mis sisaldas nende vahel 28. juulil 2010 sõlmitud aktsiate ostulepingus (9. klausel), mille alusel Telefónica omandas ainukontrolli Brasiilia mobiilsideoperaatori Vivo üle.
- (3) Selle rikkumise eest määras komisjon määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 alusel Telefónicale trahvi summas 66 894 000 eurot ja PT-le trahvi summas 12 290 000 eurot.
- (4) Nii Telefónica kui ka PT kaebasid komisjoni otsuse edasi Üldkohtusse. 28. juuni 2016. aasta kohtuotsustes kinnitas Üldkohus komisjoni otsuse artiklis 1 esitatud komisjoni järeldust, et Telefónica ja PT rikkusid ELi toimimise lepingu artiklit 101 alates 27. septembrist 2010 kuni 4. veebruarini 2011, osaledes konkurentsikeelu kokkuleppes.
- (5) Seoses trahvidega tühistas Üldkohus komisjoni otsuse artikli 2 selles osas, milles trahvisummad määrati kindlaks komisjoni poolt arvesse võetud müügiväärtuse alusel.
- (6) Telefónica kaebas Telefónica kohtuotsuse edasi. Euroopa Kohus tegi 13. detsembril 2017 otsuse kohtuasjas C-487/16 P: Telefónica SA vs. Euroopa Komisjon, jättes Telefónica apellatsioonikaebuse rahuldamata. Pharol ei kaevanud PT kohtuotsust edasi.

⁽¹⁾ ELT L 1, 4.1.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 411/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 1).

⁽²⁾ Kohtuasi T-216/13: Telefónica SA vs. Euroopa Komisjon (edaspidi „Telefónica kohtuotsus“) ja kohtuasi T-208/13: Portugal Telecom SGPS SA vs. Euroopa Komisjon (edaspidi „PT kohtuotsus“).

3. FAKTID

- (7) Olukorda, kus komisjoni poolt kindlaks tehtud rikkumine jääb kehtima ja sellel on *res judicata* jõud, samas kui selle rikkumise eest määratud trahvid on tühistatud, tuleks parandada määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 alusel tehtud uue otsusega Telefónica ja PT poolt toime pandud ELi toimimise lepingu artikli 101 rikkumise kohta, mis tehti kindlaks 2013. aasta otsuses.
- (8) Trahvi arvutamisel tugineb komisjon 2013. aasta otsuses esitatud faktilistele asjaoludele antud hinnangule. Samal ajal kohaldab ta põhimõtteid, mis on kehtestatud Üldkohtu otsustes seoses komisjoni kohustusega teha osaliste esitatud asjaolude põhjal kindlaks teenused, mille osas pooled ei olnud Pürenees poolsaare turul potentsiaalsed konkurendid konkurentsikeelu klausli kohaldamise ajal. Seepärast jätab komisjon need teenused trahvide arvutamisel müügiväärtusest välja.
- (9) Lisaks avastas komisjon trahvide ümberarvutamise käigus mitu viga, mille Telefónica tegi müügiväärtuse näitajate esitamisel ja mis mõjutasid lõpuks trahvide arvutamist 2013. aasta otsuses.
- (10) Selliseid arvutusvigu ei saa jätta käsitlemata. Kui müügiväärtust ei korrigeerita, oleks see jätkuvalt vale ja põhjendamatult madal ning selle tulemusel arvutatakse trahv valeandmete alusel. Seetõttu tugineb komisjon Telefónica poolt käesoleva uurimise käigus esitatud uutele läbivaadatud andmetele, et teha kindlaks oma otsuses õige müügiväärtus.
- (11) Uues otsuses lahutab komisjon nende teenuste müügiväärtuse, mille puhul komisjon on seisukohal, et osalised ei olnud potentsiaalsed konkurendid konkurentsikeelu klausli kohaldamise ajal.
- (12) Konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee esitas pooldava arvamuse 21. jaanuaril 2022. Otsus võeti vastu 25. jaanuaril 2022.

4. ÕIGUSLIK HINNANG

4.1. Potentsiaalne konkurent

- (13) Komisjon on kooskõlas väljakujunenud kohtupraktikaga ⁽³⁾ seisukohal, et selliste turu jagamise kokkulepete puhul, mida kõnealune otsus puudutab, on tõendatuse tase potentsiaalse konkurentsi hindamiseks „*turule sisenemise ületamatud tõkked*“. Samal ajal kohaldab komisjon käesoleval juhul nõutavast rangemat lähenemisviisi ja kontrollib, et turule sisenemise võimalus ei olnud pelgalt hüpoteetiline, võttes arvesse erinevate turgude või teenuste konkreetseid asjaolusid.
- (14) Seetõttu on teenused, mille puhul komisjon on seisukohal, et osaliste vahel ei olnud potentsiaalset konkurentsi konkurentsikeelu klausli kohaldamise ajal, järgmised.

A) Telefónica puhul:

- (i) võrgutaristule (füüsilise) juurdepääsu hulгимүүк (LLU);
- (ii) universaalteenused;

⁽³⁾ Telefónica kohtuotsus, punkt 221, ja PT kohtuotsus, punkt 181; kohtuasi T-691/14, Servier SAS jt vs. Euroopa Komisjon, ECLI:EU:T:2018:922, punktid 319, 327 ja 328; kohtuotsus, Üldkohus, 21. mai 2014, Toshiba Corp. vs. Euroopa Komisjon, T-519/09, ECLI:EU:T:2014:263, punkt 231.

- (iii) digitaalse operatiivraadioside süsteemi (SIRDEE) teenused; ja
  - (iv) teatavad teenused, mis on osa Telefónica osutatavatest püsisede teenused avalikes kohtades (makseteenused, defibrillaatorite müük ja välireklaamilahenduste rentimine).
- B) Pharoli puhul:
- (i) võrgutaristule (füüsilise) juurdepääsu hulгимүүк (LLU);
  - (ii) digitaalteleviiooni ringhäälinguteenuste hulгимүүк; ja
  - (iii) maapealse analoogteleviiooni ringhäälinguteenuste hulгимүүк.

5. TRAHVID

- (15) Komisjon kohaldab trahvi raskuse, rikkumise kestuse, arvesse võetava müügiväärtuse osakaalu ning raskendavate ja kergendavate asjaolude olemasolu suhtes samu kaalutlusi kui 2013. aastal.
- (16) Kohandatud põhisumma ei ületa 10 % Telefónica 2020. aasta kogukäibest. Pärast mitut järjestikust tehingut ja äriühingusiseseid ümberkorraldusi ei saavutanud Pharol 2020. aastal mingit käivet, mis ei kajasta nõuetekohaselt tema majanduslikku kaalu. Komisjon on seisukohal, et vastavalt kohtupraktikale kajastab Pharoli käive 2013. aastal, mis on Pharoli tavapärase majandustegevuse viimane 12 kuu pikkune täisaasta ⁽⁴⁾, kõige paremini Pharoli tegelikku majanduslikku olukorda ja tagab piisava hoiatava mõju. Pharoli kohandatud põhisumma ei ületa 10 % tema majandusaasta 2013 kogukäibest.
- (17) Lõpuks, kuigi Telefónica müügiväärtusega seotud vead tulenesid Telefónica enda arvutusvigadest, ei oleks komisjon neid avastanud ega oleks seega saanud trahvi suurendada, kui Üldkohus ei oleks 2013. aasta otsuses määratud trahve tühistanud. Arvestades neid asjaolusid, nende vigade suhteliselt tagasihoidlikku mõju trahvi suurusele ja asjaolu, et nende vigade esinemisest (12. september 2012) on juba möödunud kaua aega, peab komisjon kõnealusel juhul mõistlikuks kasutada vastavalt trahvide määramise suuniste punktile 37 ⁽⁵⁾ oma kaalutusõigust, et vähendada Telefónica trahvi 2013. aasta otsuses kindlaks määratud tasemele.
- (18) Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 kohaselt määratud individuaalsete trahvide lõplik summa on seega järgmine:

Osaline	Trahvi kogusumma (eurodes)
Telefónica	66 894 000
Pharol	12 146 000

⁽⁴⁾ Nagu on viidatud näiteks Üldkohtu 28. aprilli 2010. aasta otsuses liidetud kohtuasjades T-456/05 ja T-457/05, Gütermann ja Zwicky, ECLI:EU:T:2010:168, punktid 94–103 ja muud viited sellele.

⁽⁵⁾ „Kuigi käesolevates suunistes kirjeldatakse trahvide määramise üldmeetodid, võib konkreetse juhtumi eripäradest või teataval tasemel hoiatava mõju tagamisest tingituna olla õigustatud nimetatud meetodist või punktis 21 sätestatud piiridest loobumine.“

TEAVE LIIKMESRIIKIDELT

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399 (mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad))⁽¹⁾ artikli 2 punktis 8 nimetatud piiripunktide ajakohastatud loetelu

(2022/C 286/11)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määruse (EL) 2016/399 (mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad))⁽²⁾ artikli 2 lõikes 8 nimetatud piiripunktide ajakohastatud loetelu avaldamise aluseks on teave, mille liikmesriigid on edastanud komisjonile kooskõlas Schengeni piirieskirjade artikliga 39.

Lisaks *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatule on ajakohastatud versioon kättesaadav ka rände ja siseasjade peadirektoraadi veebisaidil.

PIIRIPUNKTIDE LOETELU

SAKSAMAA

Väljaandes ELT C 201, 18.5.2022, lk 82 avaldatud teabe asendamine.

Põhjamere sadamad

- (1) Borkum
- (2) Brake
- (3) Brunsbüttel
- (4) Büsum
- (5) Bützflether Sand
- (6) Bremen
- (7) Bremerhaven
- (8) Cuxhaven
- (9) Eckwarderhörne
- (10) Elsfleth
- (11) Emden
- (12) Fedderwardsiel
- (13) Glückstadt
- (14) Hamburg
- (15) Hamburg-Neuenfelde

⁽¹⁾ Vt eelmiste väljaannete loetelu käesoleva dokumendi lõpus.

⁽²⁾ ELT L 77, 23.3.2016, lk 1.

- (16) Herbrum
- (17) Helgoland
- (18) Horumersiel
- (19) Husum
- (20) Juist
- (21) Leer
- (22) Lemwerder
- (23) List/Sylt
- (24) Neuharlingersiel
- (25) Norddeich
- (26) Nordenham
- (27) Otterndorf
- (28) Papenburg
- (29) Spiekeroog
- (30) Stade
- (31) Stadersand
- (32) Varel
- (33) Wangerooge
- (34) Wedel
- (35) Weener
- (36) Westeraccumersiel
- (37) Wewelsfleth
- (38) Wilhelmshaven

Läänemere sadamad

- (1) Eckernförde (mereväe sadamarajatised)
- (2) Flensburg-Hafen
- (3) Greifswald-Ladebow Hafen
- (4) Jägersberg (mereväe sadamarajatised)
- (5) Kiel

- (6) Kiel (mereväe sadamarajatised)
- (7) Kiel-Holtenau
- (8) Lubmin
- (9) Lübeck
- (10) Lübeck-Travemünde
- (11) Mukran
- (12) Neustadt
- (13) Puttgarden
- (14) Rendsburg
- (15) Rostocki sadam (Warnemünde sadama ja Rostocki meresadama ühendamine)
- (16) Sassnitz
- (17) Stralsund
- (18) Surendorf (mereväe sadamarajatised)
- (19) Vierow
- (20) Wismar
- (21) Wolgast

SZCZECINI LAHT

- (1) Ueckermünde

Lennujaamad, lennuväljad

BADEN-WÜRTTEMBERGI LIIDUMAAL

- (1) Aalen-Heidenheim-Elchingen
- (2) Baden Airport Karlsruhe Baden-Baden
- (3) Donaueschingen-Villingen
- (4) Freiburg/Brg.
- (5) Friedrichshafen-Löwental
- (6) Heubach (maakond Schwäb. Gmünd)
- (7) Lahr
- (8) Laupheim
- (9) Leutkirch-Unterzeil
- (10) Mannheimi linn
- (11) Mengen

- (12) Niederstetten
- (13) Schwäbisch Hall
- (14) Stuttgart

BAIERI LIIDUMAAL

- (1) Aschaffenburg
- (2) Augsburg-Mühlhausen
- (3) Bayreuth – Bindlacher Berg
- (4) Coburg-Brandebsteinsebene
- (5) Giebelstadt
- (6) Hassfurth-Mainwiesen
- (7) Hof-Plauen
- (8) Ingolstadt
- (9) Landshut-Ellermühle
- (10) Lechfeld
- (11) Memmingerberg
- (12) München „Franz Joseph Strauß“
- (13) Neuburg
- (14) Nürnberg
- (15) Oberpfaffenhofen
- (16) Roth
- (17) Straubing-Wallmühle

BERLIINI LIIDUMAAL

- (1) Berlin-Tegel

BRANDENBURGI LIIDUMAAL

- (1) Berlin Brandenburg „Willy Brandt“
- (2) Schönhagen

BREMENI LIIDUMAAL

- (1) Bremen

HAMBURGI LIIDUMAAL

- (1) Hamburg

HESSENI LIIDUMAAL

- (1) Allendorf/Eder
- (2) Egelsbach
- (3) Frankfurt/Main
- (4) Fritzlar
- (5) Kassel-Calden
- (6) Reichelsheim

MECKLENBURG-VORPOMMERNI LIIDUMAAL

- (1) Neubrandenburg-Trollenhagen
- (2) Rostock-Laage

ALAM-SAKSI LIIDUMAAL

- (1) Borkum
- (2) Braunschweig-Waggum
- (3) Bückeburg-Achum
- (4) Celle
- (5) Damme/Dümmer-See
- (6) Diepholz
- (7) Emden
- (8) Fassberg
- (9) Ganderkesee
- (10) Hannover
- (11) Leer-Nüttermoor
- (12) Norderney
- (13) Nordholz
- (14) Osnabrück-Atterheide
- (15) Wangerooge
- (16) Wilhelmshaven-Mariensiel
- (17) Wittmundhafen
- (18) Wunstorf

NORDRHEIN-WESTFALENI LIIDUMAAL

- (1) Aachen-Merzbrück
- (2) Arnsberg
- (3) Bielefeld-Windelsbleiche
- (4) Bonn-Hardthöhe
- (5) Dortmund-Wickede
- (6) Düsseldorf
- (7) Essen-Mülheim
- (8) Bonn Hangelar
- (9) Köln/Bonn
- (10) Marl/Loemühle
- (11) Mönchengladbach
- (12) Münster-Osnabrück
- (13) Nörvenich
- (14) Paderborn-Lippstadt
- (15) Porta Westfalica
- (16) Rheine-Bentlage
- (17) Siegerland
- (18) Stadtlohn-Wenningfeld
- (19) Weeze-Lahrbruch

RHEINLAND-PFALZI LIIDUMAAL

- (1) Büchel
- (2) Föhren
- (3) Hahn
- (4) Koblenz-Winningen
- (5) Mainz-Finthen
- (6) Pirmasens-Pottschütthöhe
- (7) Ramstein (USA õhubaas)
- (8) Speyer

(9) Spangdahlem (USA õhubaas)

(10) Zweibrücken

SAARIMAA LIIDUMAAL

(1) Saarbrücken-Ensheim

(2) Saarlouis/Düren

SAKSIMAA LIIDUMAAL

(1) Dresden

(2) Leipzig-Halle

(3) Rothenburg/Oberlausitz

SAKSI-ANHalti LIIDUMAAL

(1) Cochstedt

(2) Magdeburg

SCHLESWIG-HOLSTEINI LIIDUMAAL

(1) Helgoland-Düne

(2) Hohn

(3) Kiel-Holtenau

(4) Lübeck-Blankensee

(5) Schleswig/Jagel

(6) Westerland/Sylt

TÜÜRINGI LIIDUMAAL

(1) Altenburg-Nobitz

(2) Erfurt-Weimar

Eelmiste väljaannete loetelu

- ELT C 247, 13.10.2006, lk 25.
ELT C 77, 5.4.2007, lk 11.
ELT C 153, 6.7.2007, lk 22.
ELT C 164, 18.7.2008, lk 45.
ELT C 316, 28.12.2007, lk 1.
ELT C 134, 31.5.2008, lk 16.
ELT C 177, 12.7.2008, lk 9.
ELT C 200, 6.8.2008, lk 10.
ELT C 331, 31.12.2008, lk 13.
ELT C 3, 8.1.2009, lk 10.
ELT C 37, 14.2.2009, lk 10.
ELT C 64, 19.3.2009, lk 20.
ELT C 99, 30.4.2009, lk 7.
ELT C 229, 23.9.2009, lk 28.
ELT C 263, 5.11.2009, lk 22.
ELT C 298, 8.12.2009, lk 17.
ELT C 74, 24.3.2010, lk 13.
ELT C 326, 3.12.2010, lk 17.
ELT C 355, 29.12.2010, lk 34.
ELT C 22, 22.1.2011, lk 22.
ELT C 37, 5.2.2011, lk 12.
ELT C 149, 20.5.2011, lk 8.
ELT C 190, 30.6.2011, lk 17.
ELT C 203, 9.7.2011, lk 14.
ELT C 210, 16.7.2011, lk 30.
ELT C 271, 14.9.2011, lk 18.
ELT C 356, 6.12.2011, lk 12.
ELT C 111, 18.4.2012, lk 3.
ELT C 183, 23.6.2012, lk 7.
ELT C 313, 17.10.2012, lk 11.
ELT C 394, 20.12.2012, lk 22.
ELT C 51, 22.2.2013, lk 9.
ELT C 167, 13.6.2013, lk 9.
ELT C 242, 23.8.2013, lk 2.
ELT C 275, 24.9.2013, lk 7.
ELT C 314, 29.10.2013, lk 5.
ELT C 324, 9.11.2013, lk 6.
ELT C 57, 28.2.2014, lk 4.
ELT C 167, 4.6.2014, lk 9.
ELT C 244, 26.7.2014, lk 22.
ELT C 332, 24.9.2014, lk 12.
ELT C 420, 22.11.2014, lk 9.
ELT C 72, 28.2.2015, lk 17.
ELT C 126, 18.4.2015, lk 10.
ELT C 229, 14.7.2015, lk 5.
ELT C 341, 16.10.2015, lk 19.
ELT C 84, 4.3.2016, lk 2.
ELT C 236, 30.6.2016, lk 6.
ELT C 278, 30.7.2016, lk 47.
ELT C 331, 9.9.2016, lk 2.
ELT C 401, 29.10.2016, lk 4.
ELT C 484, 24.12.2016, lk 30.
ELT C 32, 1.2.2017, lk 4.
ELT C 74, 10.3.2017, lk 9.
ELT C 120, 13.4.2017, lk 17.
ELT C 152, 16.5.2017, lk 5.
ELT C 411, 2.12.2017, lk 10.
ELT C 31, 27.1.2018, lk 12.
ELT C 261, 25.7.2018, lk 6.
ELT C 264, 26.7.2018, lk 8.
ELT C 368, 11.10.2018, lk 4.
ELT C 459, 20.12.2018, lk 40.
ELT C 43, 4.2.2019, lk 2.
ELT C 64, 27.2.2020, lk 17.
ELT C 231, 14.7.2020, lk 2.
ELT C 58, 18.2.2021, lk 35.
ELT C 81, 10.3.2021, lk 27.
ELT C 184, 12.5.2021, lk 8.
ELT C 219, 9.6.2021, lk 9.
ELT C 279, 13.7.2021, lk 4.
ELT C 290, 20.7.2021, lk 10.
ELT C 380, 20.9.2021, lk 3.
ELT C 483, 1.12.2021, lk 19.
ELT C 201, 18.5.2022, lk 82.
ELT C 229, 14.6.2022, lk 8.
ELT C 241, 24.6.2022, lk 6.
-

V

(Teated)

MUUD AKTID

EUROOPA KOMISJON

Veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi muutmise taotluse avaldamine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 105

(2022/C 286/12)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽¹⁾ artiklile 98 kahe kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

TOOTESPETSIFIKAADI MUUTMISE TAOTLUS

„Comtés Rhodaniens“

PGI-FR-A1230-AM02

Taotluse esitamise kuupäev: 23.9.2016

1. Muutmise suhtes kohaldatavad õigusnormid

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 105 – oluline muudatus

2. Muutmise kirjeldus ja põhjused**2.1. Geograafilised piirkonnad**

Tootespetsifikaadi 1. peatüki punkti 4 on täiendatud, et täpsustada geograafilist piirkonda ja parandada sisulised vead.

Geograafilist tootmispiirkonda kirjeldati varasemates riigisisestes õigusaktides kantonite loeteludena. Kantonid on kommuunidest koosnevad valimisringkonnad, mis võivad ajas muutuda. Sel põhjusel otsustati tootespetsifikaadis asjaomaseid kommuune üksikasjalikult täpsustada, kuid selline ülevõtmine tekitas mõned sisulised vead, mis tuleb parandada.

Geograafilise piirkonna kirjeldus on esitatud kommuunide loeteluna, mis vastab ametlikule geograafiaseadustikule, mis on riiklik viitmaterjal ja võimaldas need loetelud koostada. Nii saab võimalikku arengut paremini jälgida.

Kommuunide loetellu kantud geograafilise piirkonna kirjeldus on viidud koonddokumendi punkti „Määratletud geograafiline piirkond“.

2.2. Riiklikud ja ühenduse nõuded – peamised kontrollitavad punktid

Tootespetsifikaadi 2. peatükis esitatud kontrollitavate põhipunktide tabelit on parandatud selgitamiseks, et toodete organoleptiline kontroll tehakse juhul, kui sisekontrolli käigus avastatakse anomaalia (vaadiveinide ja villitud veinide organoleptiline kontroll).

See tootespetsifikaadi muudatus ei mõjuta koonddokumenti.

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

2.3. Seos geograafilise piirkonnaga

Tootespetsifikaadi 1. peatüki punkti 7 „Seos geograafilise piirkonnaga“ on muudetud, et tuua selgemalt esile tootmispiirkonna kõigi alampiirkondade ühised elemendid (kliima tüüp, suured mullastikukategooriad) ning selgitada põhjuslikku seost, milleks on piirkondliku kliima ja mullatüüpide mõju üsna värskete paindlike ja puuviljaliste veinide tootmisele.

Need muudatused on tehtud koonddokumendi punktis „Seos geograafilise piirkonnaga“.

2.4. Veini(de) kirjeldus

Tootespetsifikaadi 1. peatüki punkti 3.3, mis käsitleb veinide kirjeldust, on täiendatud.

Need muudatused on tehtud praeguse koonddokumendi punktis „Veini(de) kirjeldus“.

2.5. Märgistus

Tootespetsifikaadi 1. peatüki punkti 5 on muudetud, et jätta toote märgistusest välja täielik loetelu viinamarjasortidest, mille nimetusele võib toote märgistusel lisada nimetuse „Comtés Rhodaniens“. Taotlejate rühm soovib kasutada kõiki viinamarjasorte, mida geograafilises tootmispiirkonnas kasvatatakse.

Välja on jäetud järgmine lause: „Veine kaitstud geograafilise tähisega „Comtés Rhodaniens“, millele on lisatud ühe või mitme viinamarjasordi nimi, toodetakse järgmistest sortidest: 'Chardonnay B' (hele), 'Gamaret N' (tume), 'Gamay N' (tume), 'Marsanne B' (hele), 'Pinot noir N' (tume), 'Roussanne B' (hele), 'Syrah N' (tume), 'Viognier B' (hele).“

Koonddokumendi punkti, mis käsitleb täiendavaid märgistamissätteid, on vastavalt muudetud.

2.6. Viinamarjasaaduse kategooria väljajätmine

Spetsifikaati on muudetud nii, et välja on jäetud kõik kvaliteetvahuveinide tootmist käsitlevad sätted. See tuleneb Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 2. märtsi 2015. aasta otsusest, millega tühistati 28. oktoobri 2011. aasta määrus KGT „Comtés Rhodaniens“ kohta osas, millega kiidetakse heaks tootespetsifikaadi sätted roosade ja valgete kvaliteetvahuveinide kohta.

KOONDDOKUMENT

1. Nimetus(ed)

Comtés Rhodaniens

2. Geograafilise tähise tüüp

KGT – kaitstud geograafiline tähis

3. Viinamarjasaaduste kategooriad

1. Vein

4. Veini(de) kirjeldus

KGTga „Comtés Rhodaniens“ punased, roosad ja valged veinid

Kaitstud geograafilist tähist „Comtés Rhodaniens“ kasutatakse vaikselt punaste, roosade ja valgete veinide puhul.

Peale minimaalse tegeliku alkoholisisalduse on teised analüütilised kriteeriumid kooskõlas ühenduse õigusnormidega.

Toodetavaid veine iseloomustavad alati puuviljaaroomid, mille intensiivsus ja laad varieeruvad olenevalt viinamarjasortidest, mis võidakse kasutada segudena või mitte, ning kasutatavatest tehnoloogiatest. Punaste veinide valmistamisel kasutatakse ekstraheerimist, et saavutada pehme struktuur küpsete ja mahedate tanniinidega. Nendel veinidel, mille värvus ulatub vaarikapunasest rubiinpunaseni, on lõhna- ja maitsebuket, milles punaseid ja musti marju täiendavad tuntavad mineraalsed noodid, millel on olenevalt sordist mõnikord lillenüanss. Maitset on tegemist täidlaste veinidega, milles suhkru ja happed on hästi tasakaalus. Valgete ja roosade veinide puhul võimaldavad kasutatavad veinivalmistusmeetodid saavutada suurepärase tasakaalu suhkru ja hapete vahel ning säilitada veinide

värskuse ja puuviljalisuse. Valgetel veinidel, mille värvus ulatub roheka helgiga kahvatukollasest kuldkollaseni, on värskete puuviljade ja tsitrusviljade lõhn ja maitse, milles on olenevalt sortidest lille- ja mineraalide noote. Roosad veinid on särava koralli värvi, mille intensiivsus varieerub. Lõhnas ja maitstes on tunda värskete puuviljade aroome. Suus on need elavad veinid.

Üldised analüütilised omadused

Maksimaalne üldalkoholisaldus (mahuprotsentides)	
Minimaalne tegelik alkoholisaldus (mahuprotsentides)	9
Minimaalne üldhappesus	
Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta)	
Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta)	

5. Veinivalmistustavad

a. Peamised veinivalmistustavad

Veinivalmistustavade poolest peavad veinid vastama kõigile Euroopa Liidu ja riigisisestest õigusaktidest tulenevatele nõuetele.

b. Maksimaalne saagikus

98 hektoliitrit hektari kohta

6. Määratletud geograafiline piirkond

Viinamarjad korjatakse ja neid töödeldakse ning geograafilise tähisega „Comtés Rhodaniens“ veinid valmistatakse Aini, Ardèche'i, Drôme'i, Isère'i, Loire'i, Rhône'i, Savoie, Haute-Savoie ja Saône-et-Loire'i departemangus teatavate kommuunide territooriumil, mis on tootespetsifikaadis loetletud.

Aini departemang: 5 kommuuni

Anglefort, Chanay, Corbonod, Culoz, Seyssel

Ardèche'i departemang: 245 kommuuni

Ailhon, Aizac, Alba-la-Romaine, Alboussière, Andance, Annonay, Ardoix, Arlebosc, Arras-sur-Rhône, Les Assions, Astet, Aubenas, Aubignas, Baix, Balazuc, Banne, Barnas, Beauchastel, Beaulieu, Beaumont, Berrias-et-Casteljau, Berzème, Bessas, Bidon, Bogy, Boucieu-le-Roi, Boulieu-lès-Annonay, Bourg-Saint-Andéol, Bozas, Brossainc, Chambonas, Champagne, Champis, Chandolas, Charmes-sur-Rhône, Charnas, Chassiers, Châteaubourg, Chauzon, Chazeaux, Cheminas, Chirols, Chomérac, Colombier-le-Cardinal, Colombier-le-Jeune, Colombier-le-Vieux, Cornas, Coux, Le Crestet, Cruas, Darbres, Davézieux, Désaignes, Dompnac, Dunière-sur-Eyrieux, Eclassan, Empurany, Étables, Fabras, Faugères, Félines, Flaviac, Fons, Genestelle, Gilhac-et-Bruzac, Gilhoc-sur-Ormèze, Glun, Gras, Gravières, Grospierres, Guilherand-Granges, Jaujac, Joannas, Joyeuse, Juvinas, Labastide-de-Virac, Labastide-sur-Bésorgues, Labeaume, Labégude, Lablachère, Laboule, Lachamp-Raphaël, Lachapelle-sous-Aubenas, Lafarre, Lagorce, Lalevade-d'Ardèche, Lalouvesc, Lamastre, Lanas, Largentière, Larnas, Laurac-en-Vivarais, Lavilledieu, Laviolle, Lempis, Lentillères, Limony, Loubaresse, Lussas, Malarce-sur-la-Thines, Malbosc, Mauves, Mercuer, Meyras, Meysse, Mézilhac, Mirabel, Monestier, Montréal, Montselgues, Les Ollières-sur-Eyrieux, Orzac-l'Aven, Ozon, Pailharès, Payzac, Peaugres, Peyraud, Planzolles, Plats, Pont-de-Labeaume, Pourchères, Le Pouzin, Prades, Pradons, Préaux, Prunet, Quintenas, Ribes, Rochecolombe, Rochemaure, Rocher, Rochessaive, Rocles, Roiffieux, Rompon, Rosières, Ruoms, Sablières, Saint-Alban-Auriolles, Saint-Alban-d'Ay, Saint-Andéol-de-Berg, Saint-Andéol-de-Vals, Saint-André-de-Cruzières, Saint-André-Lachamp, Saint-Barthélemy-le-Plain, Saint-Bauzile, Saint-Cierge-la-Serre, Saint-Cirgues-de-Prades, Saint-Clair, Saint-Cyr, Saint-Désirat, Saint-Didier-sous-Aubenas, Saint-Étienne-de-Boulogne, Saint-Étienne-de-Fontbellon, Saint-Étienne-de-Valoux, Saint-Félicien, Saint-Fortunat-sur-Eyrieux, Saint-Genest-de-Beauzon, Saint-Georges-les-Bains, Saint-Germain, Saint-Gineis-en-Coiron, Saint-Jacques-d'Atticieux, Saint-Jean-de-Muzols, Saint-Jean-le-Centenier, Saint-Jeure-d'Ay, Saint-Joseph-des-Bancs, Saint-Julien-du-Serre, Saint-Julien-en-Saint-Alban, Saint-Julien-Vocance, Saint-Just-d'Ardèche, Saint-Lager-Bressac, Saint-Laurent-du-Pape, Saint-Laurent-sous-Coiron, Saint-Marcel-d'Ardèche, Saint-Marcel-lès-Annonay, Saint-Martin-d'Ardèche, Saint-Martin-sur-Lavezon, Saint-Maurice-

d'Ardèche, Saint-Maurice-d'Ibie, Saint-Mélany, Saint-Michel-de-Boulogne, Saint-Michel-de-Chabrillanoux, Saint-Montan, Saint-Paul-le-Jeune, Saint-Péray, Saint-Pierre-la-Roche, Saint-Pierre-Saint-Jean, Saint-Pierre-sur-Doux, Saint-Pons, Saint-Privat, Saint-Remèze, Saint-Romain-d'Ay, Saint-Romain-de-Lerps, Saint-Sauveur-de-Cruzières, Saint-Sernin, Saint-Symphorien-de-Mahun, Saint-Symphorien-sous-Chomérac, Saint-Thomé, Saint-Victor, Saint-Vincent-de-Barrès, Saint-Vincent-de-Durfort, Sainte-Marguerite-Lafigère, Salavas, Les Salelles, Sampzon, Sanilhac, Sarras, Satillieu, Savas, Sceautes, Sécheras, Serrières, La Souche, Soyons, Talencieux, Tauriers, Le Teil, Thorrenc, Thueyts, Touloud, Tournon-sur-Rhône, Ucel, Uzer, Vagnas, Valgorge, Vallées-d'Antraigues-Asperjoc, Vallon-Pont-d'Arc, Vals-les-Bains, Valvignères, Vanosc, Les Vans, Vaudevant, Vernon, Vernosc-lès-Annonay, Vesseaux, Villeneuve-de-Berg, Villevoisance, Vinezac, Vinzieux, Vion, Viviers, Vocance, Vogüé, La Voulte-sur-Rhône.

Drôme'i departemang: 275 kommuuni

Tervikuna järgmised kommuunid:

Albon, Aleyrac, Alixan, Allan, Allex, Ambonil, Ancône, Andancette, Anneyron, Aouste-sur-Sye, Arpavon, Arthémonay, Aubenasson, Aubres, Aulan, Aurel, Autichamp, Ballons, Barcelonne, Barnave, Barret-de-Lioure, Barsac, Bathernay, La Bâtie-Rolland, La Baume-de-Transit, Beaufort-sur-Gervanne, Beaumont-lès-Valence, Beaumont-Montoux, Beausemblant, Beauvallon, Beauvoisin, La Bégude-de-Mazenc, Bellecombe-Tarendol, Bénévay-Ollon, Bésayes, Bésignan, Bonlieu-sur-Roubion, Bouchet, Bourg-lès-Valence, Bren, Buis-les-Baronnies, Chabeuil, Chabrillan, Le Chalon, Chamaloc, Chamaret, Chanos-Curson, Chantemerle-les-Blés, Chantemerle-lès-Grignan, La Charce, Charmes-sur-l'Herbasse, Charols, Chastel-Arnaud, Châteaudouble, Châteauneuf-de-Bordette, Châteauneuf-de-Galaure, Châteauneuf-du-Rhône, Châteauneuf-sur-Isère, Châtillon-en-Diois, Châtillon-Saint-Jean, Chatuzange-le-Goubet, Chaudebonne, Chauvac-Laux-Montaux, Chavannes, Clansayes, Claveyson, Cléon-d'Andran, Clérieux, Cliousclat, Colonzelle, Comps, Condillac, Condorcet, Cornillac, Cornillon-sur-l'Oule, La Coucourde, Crépol, Crest, Crozes-Hermitage, Curnier, Die, Dieulefit, Divajeu, Donzère, Érôme, Espeluche, Espenel, Étoile-sur-Rhône, Eurre, Eygalayes, Eygaliers, Eyroles, Eyzahut, Fay-le-Clos, Ferrassières, Francillon-sur-Roubion, La Garde-Adhémar, Génissieux, Gervans, Geysans, Grane, Les Granges-Gontardes, Granges-les-Beaumont, Grignan, Izon-la-Bruisse, Laborel, Lachau, Larnage, La Laupie, Laval-d'Aix, Laveyron, Lemps, Livron-sur-Drôme, Loriol-sur-Drôme, Luc-en-Diois, Malataverne, Malissard, Manas, Margès, Marignac-en-Diois, Marsanne, Marsaz, Menglon, Mercuro-les-Valaines, Mérimond-les-Oliviers, Mévouillon, Mirabel-aux-Baronnies, Mirabel-et-Blacons, Mirmande, Mollans-sur-Ouvèze, Montauban-sur-l'Ouvèze, Montaulieu, Montboucher-sur-Jabron, Montbrison-sur-Lez, Montbrun-les-Bains, Montchenu, Montclar-sur-Gervanne, Montéléger, Montéliar, Montélimar, Montferrand-la-Fare, Montfroc, Montguers, Montjoux, Montjoyer, Montlaur-en-Diois, Montmaur-en-Diois, Montmeyran, Montmiral, Montoisson, Montréal-les-Sources, Montségur-sur-Lauzon, Montvendre, La Motte-de-Galaure, Mours-Saint-Eusèbe, Mureils, Nyons, Orcinas, Parnans, Le Pègue, Pelonne, La Penne-sur-l'Ouvèze, Peyrins, Piégon, Piégros-la-Clastre, Pierrelatte, Pierrelongue, Les Pilles, Plaisians, Le Poët-en-Percip, Le Poët-Laval, Le Poët-Sigillat, Pommerol, Ponet-et-Saint-Auban, Ponsas, Pont-de-Barret, Pont-de-l'Isère, Pontaix, Portes-en-Valdaine, Portes-lès-Valence, Poyols, Propiac, Puy-Saint-Martin, Puygiron, Ratières, Réauville, Recoubeau-Jansac, Reilhanette, Rémuzat, La Répara-Auriples, Rioms, La Roche-de-Glun, Roche-Saint-Secret-Béconne, La Roche-sur-Grane, La Roche-sur-le-Buis, Rochebaudin, Rochebrune, Rochefort-en-Valdaine, Rochegude, La Rochette-du-Buis, Romans-sur-Isère, Romeyer, Roussas, Rousset-les-Vignes, Roussieux, Roynac, Sahune, Saillans, Saint-Andéol, Saint-Auban-sur-l'Ouvèze, Saint-Avit, Saint-Bardoux, Saint-Barthélemy-de-Vals, Saint-Benoit-en-Diois, Saint-Donat-sur-l'Herbasse, Saint-Ferréol-Trente-Pas, Saint-Gervais-sur-Roubion, Saint-Julien-en-Quint, Saint-Laurent-d'Onay, Saint-Marcel-lès-Sauzet, Saint-Marcel-lès-Valence, Saint-Martin-d'Août, Saint-Maurice-sur-Eygues, Saint-May, Saint-Michel-sur-Savasse, Saint-Pantaléon-les-Vignes, Saint-Paul-lès-Romans, Saint-Paul-Trois-Châteaux, Saint-Rambert-d'Albon, Saint-Restitut, Saint-Roman, Saint-Sauveur-en-Diois, Saint-Sauveur-Gouvernet, Saint-Uze, Saint-Vallier, Sainte-Croix, Sainte-Euphémie-sur-Ouvèze, Sainte-Jalle, Salettes, Salles-sous-Bois, Saou, Saulce-sur-Rhône, Sauzet, Savasse, Séderon, Serves-sur-Rhône, Solauze en Diois, Solérieux, Souspierre, Soyans, Suze, Suze-la-Rousse, Tain-l'Hermitage, Taulignan, Teyssières, La Touche, Les Turrettes, Triors, Tulette, Upie, Vachères-en-Quint, Valaurie, Valence, Valouse, Venterol, Vercheny, Verclause, Vercoiran, Vers-sur-Méouge, Vesc, Villebois-les-Pins, Villefranche-le-Château, Villeperdrix, Vinsobres.

Osaliselt järgmised kommuunid:

Valherbasse'i osa, mis vastab endise Miribeli ja endise Saint-Bonnet-de-Valclérieux' kommuuni territooriumile.

Isère'i departemang: 181 kommuuni

Les Adrets, Agnin, Allevard, Anjou, Annoisin-Chatelans, Aoste, Arandon-Passins, Assieu, Auberives-sur-Varèze, Les Avenières, Veyrins-Thuellin, La Balme-les-Grottes, Barraux, Beaucroissant, Bernin, Biviers, Le Bouchage, Bougé-Chambalud, Bourgoin-Jallieu, Bouvesse-Quirieu, Brangues, La Buisse, La Buisière, Cessieu, Le Champ-près-Frogès, Chamrousse, Chanas, Chapareillan, La Chapelle-de-la-Tour, La Chapelle-de-Surieu, La Chapelle-du-Bard, Charette, Charnècles, Chasse-sur-Rhône, Le Cheylas, Cheyssieu, Chimilin, Chonas-l'Amballan, Chozeau, Chuzelles, Claix,

Clonas-sur-Varèze, La Combe-de-Lancey, Corbelin, Corenc, Les Côtes-d'Arey, Coublevie, Courtenay, Cras, Crémieu, Crêts en Belledonne, Creys-Mépieu, Crolles, Dizimieu, Dolomieu, Domène, Estrablin, Eyzin-Pinet, Faverges-de-la-Tour, La Flachère, Fontaine, Fontanil-Cornillon, Frogès, Gières, Goncelin, Granieu, Le Gua, Hières-sur-Amby, Hurières, Izeaux, Jardin, Laval, Leyrieu, Lumbin, Luzinay, Meylan, Moidieu-Détourbe, Moirans, Montalieu-Vercieu, Montbonnot-Saint-Martin, Montcarra, Moras, Morestel, Morette, Le Moutaret, La Murette, Murianette, Noyarey, Optevoz, Parmilieu, Le Péage-du-Roussillon, La Pierre, Poliéas, Le Pont-de-Claix, Pont-Évêque, Pontcharra, Porcieu-Amblagnieu, Quincieu, Réaumont, Renage, Revel, Reventin-Vaugris, Rives, La Rivière, Les Roches-de-Condrieu, Rochetoirin, Romagnieu, Roussillon, Ruy-Montceau, Sablons, Saint-Alban-de-Roche, Saint-Alban-du-Rhône, Saint-Baudille-de-la-Tour, Saint-Blaise-du-Buis, Saint-Cassien, Saint-Chef, Saint-Clair-du-Rhône, Saint-Egrève, Saint-Etienne-de-Crossey, Saint-Hilaire-de-Brens, Saint-Ismier, Saint-Jean-de-Moirans, Saint-Jean-le-Vieux, Saint-Lattier, Saint-Marcel-Bel-Accueil, Saint-Martin-d'Uriage, Saint-Martin-le-Vinoux, Saint-Maurice-l'Exil, Saint-Maximin, Saint-Mury-Monteymond, Saint-Nazaire-les-Eymes, Saint-Paul-d'Izeaux, Saint-Paul-de-Varces, Saint-Prim, Saint-Quentin-sur-Isère, Saint-Romain-de-Jalionas, Saint-Romain-de-Surieu, Saint-Savin, Saint-Sorlin-de-Morestel, Saint-Sorlin-de-Vienne, Saint-Victor-de-Morestel, Saint-Vincent-de-Mercuze, Sainte-Agnès, Sainte-Marie-d'Alloix, Salagnon, Salaise-sur-Sanne, Sassenage, Septème, Sermérieu, Seyssuel, Siccieu-Saint-Julien-et-Carisieu, Soleymieu, Sonnay, Tencin, La Terrasse, Theys, Le Touvet, Trept, La Tronche, Tullins, Varces-Allières-et-Risset, Vasselin, Vatilieu, Vénérieu, Venon, Vernas, Vernioz, Le Versoud, Vertrieu, Veurey-Voroize, Veysilieu, Vézeronce-Curtin, Vienne, Vif, Vignieu, Villard-Bonnot, Ville-sous-Anjou, Villemoirieu, Villette-de-Vienne, Voiron, Voreppe, Vourey.

Loire'i departemang: 179 kommuuni

Ailleux, Ambierle, Andrézieux-Bouthéon, Arthun, Aveizieux, Balbigny, Bard, Bellegarde-en-Forez, La Bénisson-Dieu, Bessey, Boën-sur-Lignon, Boisset-lès-Montrond, Boisset-Saint-Priest, Bonson, Boyer, Briennon, Bully, Bussièrès, Bussy-Albieux, Cellieu, Cezay, Chagnon, Chalain-d'Uzore, Chalain-le-Comtal, Chalmazel-Jeansagnière, Chambles, Chamboeuf, Champdieu, Chandon, Changy, La Chapelle-en-Lafaye, La Chapelle-Villars, Charlieu, Châteauneuf, Châtelneuf, Chavanay, Chazelles-sur-Lavieu, Chenereilles, Chuyer, Combres, Commelle-Vernay, Cordelle, Le Coteau, Coutouvre, CRAINTILLEUX, Le Crozet, Cuzieu, Dargoire, Débats-Rivière-d'Orpra, Écotay-l'Olme, Essertines-en-Châtelneuf, Genilac, Grézieux-le-Fromental, Grézolles, Gumières, L'Hôpital-le-Grand, L'Hôpital-sous-Rochefort, Jarnosse, Lavieu, Leigneux, Lentigny, Lérigneux, Lézigneux, Lupé, Luré, Luriecq, Mably, Maclas, Magneux-Haute-Rive, Maizilly, Mallevall, Marcilly-le-Châtel, Marcoux, Margerie-Chantagret, Marols, Mars, Montagny, Montarcher, Montbrison, Montrond-les-Bains, Montverdun, Mornand-en-Forez, Nandax, Néronde, Neulise, Noailly, Nollieux, Notre-Dame-de-Boisset, Ouches, La Pacaudière, Palogneux, Parigny, Pélussin, Périgneux, Pinay, Pommiers, Pouilly-les-Nonains, Pouilly-sous-Charlieu, Pradines, Pralong, Précieux, Renaison, Riorges, Rivas, Roanne, Roche, Roisey, Sail-sous-Couzan, Saint-Alban-les-Eaux, Saint-André-d'Apchon, Saint-André-le-Puy, Saint-Appolinard, Saint-Bonnet-des-Quarts, Saint-Bonnet-le-Courreau, Saint-Bonnet-les-Oules, Saint-Cyprien, Saint-Cyr-de-Favières, Saint-Cyr-de-Valorges, Saint-Denis-de-Cabanne, Saint-Étienne-le-Molard, Saint-Forgeux-Lespinasse, Saint-Galmier, Saint-Georges-de-Baroille, Saint-Georges-en-Couzan, Saint-Georges-Haute-Ville, Saint-Germain-Laval, Saint-Germain-Lespinasse, Saint-Haon-le-Châtel, Saint-Haon-le-Vieux, Saint-Hilaire-sous-Charlieu, Saint-Jean-Saint-Maurice-sur-Loire, Saint-Jean-Soleymieux, Saint-Jodard, Saint-Joseph, Saint-Julien-d'Oddes, Saint-Just-en-Bas, Saint-Just-Saint-Rambert, Saint-Laurent-Rochefort, Saint-Léger-sur-Roanne, Saint-Marcel-de-Félines, Saint-Marcellin-en-Forez, Saint-Martin-la-Plaine, Saint-Martin-la-Sauveté, Saint-Michel-sur-Rhône, Saint-Nizier-sous-Charlieu, Saint-Paul-d'Uzore, Saint-Pierre-de-Boeuf, Saint-Pierre-la-Noaille, Saint-Polgues, Saint-Priest-la-Roche, Saint-Romain-la-Motte, Saint-Romain-le-Puy, Saint-Sixte, Saint-Thomas-la-Garde, Saint-Vincent-de-Boisset, Sainte-Agathe-en-Donzy, Sainte-Agathe-la-Bouteresse, Sainte-Colombe-sur-Gand, Sainte-Foy-Saint-Sulpice, Sauvain, Savigneux, Soleymieux, Souternon, Sury-le-Comtal, Tartaras, Trelins, Unias, Veauche, Veauchette, Vendranges, Véranne, Vérin, Verrières-en-Forez, Vézelin-sur-Loire, Villemontais, Villerest, Villers, Violay, Vougy.

Rhône'i departemang: 92 kommuuni

Tervikuna järgmised kommuunid:

Alix, Ampuis, Anse, L'Arbresle, Les Ardillats, Arnas, Bagnols, Beaujeu, Belleville-en-Beaujolais, Belmont-d'Azergues, Blacé, Le Breuil, Bully, Cercié, Chabanière, Chambost-Allières, Chamelet, Charentay, Charnay, Châtillon, Chazay-d'Azergues, Chénas, Chessy, Chiroubles, Cogny, Condrieu, Corcelles-en-Beaujolais, Denicé, Échalas, Émeringes, Fleurie, Frontenas, Gleizé, Les Haies, Juliéas, Jullié, Lacenas, Lachassagne, Lancié, Lantignié, Ligny, Létra, Limas, Loire-sur-Rhône, Longes, Lozanne, Lucenay, Marchamp, Marcy, Moiré, Montmelas-Saint-Sorlin, Morancé, Odenas, Le Perréon, Pommiers, Porte des Pierres Dorées, Quincié-en-Beaujolais, Régnié-Durette, Rivolet, Rontalon, Saint-Clément-sur-Valsonne, Saint-Cyr-le-Chatoux, Saint-Cyr-sur-le-Rhône, Saint-Didier-sur-Beaujeu, Saint-Etienne-des-Oullières, Saint-Etienne-la-Varenne, Saint-Georges-de-Reneins, Saint-Germain-Nuelles, Saint-Jean-des-Vignes, Saint-

Julien, Saint-Just-d'Avray, Saint-Lager, Saint-Romain-de-Popey, Saint-Romain-en-Gal, Saint-Vérand, Sainte-Colombe, Sainte-Paule, Salles-Arbuissonnas-en-Beaujolais, Sarcey, Soucieu-en-Jarrest, Ternand, Theizé, Trèves, Tupin-et-Semons, Val d'Oingt, Vaux-en-Beaujolais, Vauxrenard, Vernay, Ville-sur-Jarnioux, Villié-Morgon.

Osaliselt järgmised kommuunid:

Vindry-sur-Turdine'i osa, mis vastab endise Dareizé kommuuni, endise Les Olmes'i kommuuni ja endise Saint-Loup' kommuuni territooriumile.

Beauvallon osas, mis vastab endise Saint-Jean-de-Touslas' kommuuni territooriumile.

Saône-et-Loire'i departemang: 11 kommuuni

Chaintré, Chânes, La Chapelle-de-Guinchay, Chasselas, Crêches-sur-Saône, Leynes, Pruzilly, Romanèche-Thorins, Saint-Amour-Bellevue, Saint-Symphorien-d'Annelles, Saint-Vérand.

Savoie departemang: 165 kommuuni

Aiguebelle-le-Lac, Aiton, Aix-les-Bains, Albertville, Allondaz, Apremont, Arbin, Argentine, Arvillard, Avressieux, Ayn, La Balme, Barberaz, Barby, Bassens, La Bâthie, Belmont-Tramonet, Betton-Bettonet, Billième, La Biolle, Bonvillard, Bonvillaret, Bourdeau, Le Bourget-du-Lac, Bourget-en-Huile, Bourgneuf, La Bridoire, Brison-Saint-Innocent, Césarches, Cevins, Challes-les-Eaux, Chambéry, Chamousset, Chamoux-sur-Gelon, Champ-Laurent, Champagneux, Chanaz, La Chapelle-Blanche, La Chapelle-du-Mont-du-Chat, La Chapelle-Saint-Martin, Châteauneuf, La Chavanne, Chignin, Chindrieux, Cléry, Cognin, Coise-Saint-Jean-Pied-Gauthier, Conjux, La Croix-de-la-Rochette, Cruet, Curienne, Les Déserts, Détrier, Domessin, Drumettaz-Clarafond, Dullin, Entrelacs, Épierre, Esserts-Blay, Fréterive, Frontenex, Gerbaix, Gilly-sur-Isère, Grésy-sur-Aix, Grésy-sur-Isère, Grignon, Hauteville, Jacob-Bellecombette, Jongieux, Laissaud, Lépin-le-Lac, Loisieux, Lucey, Marcieux, Mercury, Méry, Meyrieux-Trouet, Les Mollettes, Montagnole, Montailleu, Montcel, Montendry, Montgilbert, Monthion, Montmélian, Montsapey, La Motte-Servolex, Motz, Mouxy, Myans, Nances, Notre-Dame-des-Millières, Novalaise, Ontex, Pallud, Planaise, Plancherine, Le Pont-de-Beauvoisin, Le Pontet, Porte-de-Savoie, Presle, Pugny-Chatenod, Puygros, La Ravoire, Rochefort, Rognaix, Rotherens, Ruffieux, Saint-Alban-d'Hurtières, Saint-Alban-de-Montbel, Saint-Alban-Leyse, Saint-Baldoph, Saint-Béron, Saint-Cassin, Saint-Genix-les-Villages, Saint-Georges-d'Hurtières, Saint-Jean-d'Arvey, Saint-Jean-de-Chevelu, Saint-Jean-de-la-Porte, Saint-Jeoire-Prieuré, Saint-Léger, Saint-Offenge, Saint-Ours, Saint-Paul, Saint-Paul-sur-Isère, Saint-Pierre-d'Albigny, Saint-Pierre-d'Alvey, Saint-Pierre-de-Belleville, Saint-Pierre-de-Curtille, Saint-Pierre-de-Soucy, Saint-Sulpice, Saint-Vital, Sainte-Hélène-du-Lac, Sainte-Hélène-sur-Isère, Sainte-Marie-d'Alvey, Serrières-en-Chautagne, Sonnaz, La Table, Thénésol, Thoiry, La Thuile, Tournon, Tours-en-Savoie, Traize, Tresserve, Trévignin, La Trinité, Val-d'Arc, Valgelon-La Rochette, Venthon, Verel-de-Montbel, Verel-Pragondran, Le Verneil, Verrens-Arvey, Verthemex, Villard-d'Héry, Villard-Léger, Villard-Sallet, Villaroux, Vimines, Vions, Viviers-du-Lac, Voglans, Yenne.

Haute-Savoie departemang: 121 kommuuni

Allinges, Allonzier-la-Caille, Ambilly, Andilly, Annemasse, Anthy-sur-Léman, Archamps, Armoy, Arthaz-Pont-Notre-Dame, Ayse, Ballaison, Bassy, Beaumont, Bellevaux, Bernex, Bonne, Bonneville, Bons-en-Chablais, Bossey, Brenthonne, Brizon, Cercier, Cernex, Cervens, Challonges, Champanges, Chaumont, Chavannaz, Chêne-en-Semine, Chênex, Chens-sur-Léman, Chessenaz, Chevrier, Chilly, Clarafond-Arcine, Clermont, Collonges-sous-Salève, Contamine-Sarzin, Contamine-sur-Arve, Copponex, Cranves-Sales, Cruseilles, Desingy, Dingy-en-Vuache, Douvaine, Draillant, Droisy, Éloise, Étrembières, Évian-les-Bains, Excenevex, Faucigny, Feigères, Fessy, Féternes, Franclens, Frangy, Gaillard, Glières-Val-de-Borne, Jonzier-Épagny, Juvigny, Larringes, Loisin, Lucinges, Lugrin, Lullin, Lully, Lyaud, Machilly, Marcellaz, Margencel, Marignier, Marin, Marlioz, Massongy, Maxilly-sur-Léman, Meillerie, Menthonnex-en-Bornes, Menthonnex-sous-Clermont, Messery, Minzier, Mont-Saxonnex, Musièges, Nernier, Neuvecelle, Neydens, Novel, Orcier, Peillonex, Perrignier, Présilly, Publier, Reyvroz, Saint-Blaise, Saint-Cergues, Saint-Germain-sur-Rhône, Saint-Gingolph, Saint-Julien-en-Genevois, Saint-Paul-en-Chablais, Le Sappey, Savigny, Sciez, Seyssel, Thollon-les-Mémises, Thonon-les-Bains, Theyez, Usinens, Vailly, Valleiry, Vanzy, Veigy-Foncenex, Vers, Vétraz-Monthoux, Ville-la-Grand, Villy-le-Bouveret, Vinzier, Viry, Vougy, Vovray-en-Bornes, Vulbens, Yvoire.

7. Peamised veiniviinamarjasordid

'Alicante Henri Bouschet N' (tume)

'Aligoté B' (hele)

'Alphonse Lavallée N' (tume)

'Aléatico N' (tume)
'Aramon N' (tume)
'Aramon blanc B' (hele)
'Aramon gris G' (hall)
'Aranel B' (hele)
'Arinarnoa N' (tume)
'Aubun N' (tume) – 'Murescola'
'Barbaroux Rs' (roosa)
'Biancu Gentile B' (hele)
'Bourboulenc B' (hele) – 'Doucillon blanc'
'Brun argenté N' (tume) – 'Vaccarèse'
'Cabernet franc N' (tume)
'Cabernet-Sauvignon N' (tume)
'Caladoc N' (tume)
'Calitor N' (tume)
'Carignan N' (tume)
'Carignan blanc B' (hele)
'Chambourcin N' (tume)
'Chardonnay B' (hele)
'Chasan B' (hele)
'Chasselas B' (hele)
'Chasselas rose Rs' (roosa)
'Chatus N' (tume)
'Chenanson N' (tume)
'Chenin B' (hele)
'Cinsaut N' (tume) – 'Cinsault'
'Clairette B' (hele)
'Clairette rose Rs' (roosa)
'Clarin B' (hele)
'Colombard B' (hele)
'Cot N' (tume) – 'Malbec'
'Couderc noir N' (tume)
'Counoise N' (tume)
'Egiodola N' (tume)
'Gamaret'
'Gamay Fréaux N' (tume)
'Gamay N' (tume)
'Gamay de Bouze N' (tume)
'Gamay de Chaudenay N' (tume)
'Ganson N' (tume)
'Gewurztraminer Rs' (roosa)
'Gramon N' (tume)
'Grenache N' (tume)
'Grenache blanc B' (hele)

'Grenache gris G' (hall)
'Gros Manseng B' (hele)
'Jurançon noir N' (tume) – 'Dame noire'
'Listan B' (hele) – 'Palomino'
'Lledoner pelut N' (tume)
'Macabeu B' (hele) – 'Macabeo'
'Marsanne B' (hele)
'Marselan N' (tume)
'Mauzac rose Rs' (roosa)
'Melon B' (hele)
'Merlot N' (tume)
'Merlot blanc B' (hele)
'Meunier N' (tume)
'Mollard N' (tume)
'Mondeuse N' (tume)
'Mondeuse blanche B' (hele)
'Monerac N' (tume)
'Montils B' (hele)
'Morrastel N' (tume) – 'Minustellu', 'Graciano'
'Mourvaison N' (tume)
'Mourvèdre N' (tume) – 'Monastrell'
'Mouyssaguès'
'Muresconu N' (tume) – 'Morescono'
'Muscadelle B' (hele)
'Muscardin N' (tume)
'Muscat Ottonel B' (hele) – 'Muscat', 'Moscato'
'Muscat cendré B' (hele) – 'Muscat', 'Moscato'
'Muscat d'Alexandrie B' (hele) – 'Muscat', 'Moscato'
'Muscat de Hambourg N' (tume) – 'Muscat', 'Moscato'
'Muscat à petits grains blancs B' (hele) – 'Muscat', 'Moscato'
'Muscat à petits grains roses Rs' (roosa) – 'Muscat', 'Moscato'
'Muscat à petits grains rouges Rg' (punane) – 'Muscat', 'Moscato'
'Müller-Thurgau B' (hele)
'Nielluccio N' (tume) – 'Nielluciu'
'Noir Fleurien N' (tume)
'Négret de Banhars N' (tume)
'Négrette N' (tume)
'Oberlin noir N' (tume)
'Ondenc B' (hele)
'Orbois B' (hele)
'Pagadebiti B' (hele)
'Pascal B' (hele)
'Perdea B' (hele)
'Persan N' (tume)

'Petit Courbu B' (hele)
'Petit Manseng B' (hele)
'Petit Meslier B' (hele)
'Petit Verdot N' (tume)
'Picardan B' (hele) – 'Araignan'
'Pineau d'Aunis N' (tume)
'Pinot blanc B' (hele)
'Pinot gris G' (hall)
'Pinot noir N' (tume)
'Piquepoul blanc B' (hele)
'Piquepoul gris G' (hall)
'Piquepoul noir N' (tume)
'Plant de Brunel N' (tume)
'Plant droit N' (tume) – 'Espanenc'
'Plantet N' (tume)
'Portan N' (tume)
'Portugais bleu N' (tume)
'Poulsard N' (tume) – 'Ploussard'
'Prunelard N' (tume)
'Précoce Bousquet B' (hele)
'Précoce de Malingre B' (hele)
'Raffiat de Moncade B' (hele)
'Ravat blanc B' (hele)
'Rayon d'or B' (hele)
'Riesling B' (hele)
'Riminèse B' (hele)
'Rivairenc N' (tume) – 'Aspiran noir'
'Rivairenc blanc B' (hele) – 'Aspiran blanc'
'Rivairenc gris G' (hall) – 'Aspiran gris'
'Romorantin B' (hele) – 'Danery'
'Rosé du Var Rs' (roosa)
'Roublot B' (hele)
'Roussanne B' (hele)
'Roussette d'Ayze B' (hele)
'Rubilande Rs' (roosa)
'Sacy B' (hele)
'Saint Côme B' (hele)
'Saint-Macaire N' (tume)
'Saint-Pierre doré B' (hele)
'Sauvignon B' (hele) – 'Sauvignon blanc'
'Sauvignon gris G' – 'Fié gris'
'Savagnin blanc B' (hele)
'Savagnin rose Rs' (roosa)
'Sciaccarello N' (tume)

'Segalin N' (tume)
'Seinoir N' (tume)
'Select B' (hele)
'Semebat N' (tume)
'Semillon B' (hele)
'Servanin N' (tume)
'Seyval B' (hele)
'Sylvaner B' (hele)
'Syrah N' (tume) – 'Shiraz'
'Tannat N' (tume)
'Tempranillo N' (tume)
'Terret blanc B' (hele)
'Terret gris G' (hall)
'Terret noir N' (tume)
'Tibouren N' (tume)
'Tourbat B' (hele)
'Tressot N' (tume)
'Trousseau N' (tume)
'Téoulier N' (tume)
'Ugni blanc B' (hele)
'Valdiguié N' (tume)
'Valérien B' (hele)
'Varousset N' (tume)
'Velteliner rouge précoce Rs' (roosa)
'Verdesse B' (hele)
'Vermentino B' (hele) – 'Rolle'
'Villard blanc B' (hele)
'Villard noir N' (tume)
'Viognier B' (hele)

8. Seos(t)e kirjeldus

8.1. Geograafilise piirkonna eripärad

KGT „Comtés Rhodaniens“ hõlmab üheksat departemangu endise Rhône Alpes'i piirkonna territooriumil, kus on tunnustatud viinamarjakasvatustraditsioon: Ain, Ardèche, Drôme, Isère, Loire, Rhône, Savoie, Haute-Savoie ja Saône-et-Loire. Ardèche'is asuvad KGTga „Comtés Rhodaniens“ seotud viinamarjaistandused peamiselt departemangu lõunaosas ja Rhône'i jõe orus. Siinne kliima on juba peaaegu vahemereline ja talvine õhutemperatuur on pehme. Tuuled on üsna tugevad, kirdest puhub mistraal, lõunast lõunatuul ja läänetuuled toovad niiskust. Mullad on rikkalikud, viljakad ja kivised ning moodustunud mergli-lubjakivist, nendes on saviseid astanguid, mis kaitsevad niiskussüsteemi. Drôme'i departemangu, mis asub samuti Rhône'i jõe teljel, võib jagada kaheks koosluseks: Alpide eelmäestiku massiivid ja Rhône'i nõgu. Viinapuid kasvatatakse peaaegu kogu territooriumil, kuid eriti mäejalamil ja -nõlvadel. Mullad on valdavalt settelise päritoluga savi-lubjakivimullad. Drôme'i kliimaatilised mõjutused on põhjas kontinentaalset liiki, lõuna pool on enam Vahemere mõjusid ja silmatorkav mäestiku mõju.

Rohkem põhja poole piirneb Rhône'i departemang Aini, Isère'i, Loire'i ja Saône-et-Loire'i departemanguga. Maastiku moodustavad keskmise kõrgusega Beaujolais' mäed (põhjas) ja Lyonnais' mäed (lõunas), mis idas piirnevad Saône'i tasandikuga, seejärel Rhône'i jõe oruga (Lyon'i kandis). Sellest jões põhja pool on palju graniiti, mis laguneb rohkem või vähem happelisteks savi-liivmuldadeks. Enamik viinamarjaistandusi rajatakse just nendele muldadele, mis suudavad pidurdada sordi 'Gamay N' (tume) hoogu. Nizerand' jões lõunas on lubjakivinõlvu, mis mõnikord on kiltkivised. Siin on veinide profiil peenem. Nagu ülejäänud piirkonnas, on Rhône'i kliima poolkontinentaalne ning

selles vahelduvad vahemerelise, kontinentaalse ja ookeanilise kliima mõjud. Talved on üsna karmid (mõnikord on kõva külm ja episoodiliselt sajab lund) ning suved on soojad ja päikeselised. Sageli on tuuline: Rhône'i oru põhjaosast lõõtsub korrapäraselt mistraal ning tihti puhub lõunatuul, mis tugevneb eriti enne madalrõhkkondade saabumist edelast.

Selle tuumiku (Ardèche-Drôme-Rhône) ümber on KTG „Comtés Rhodaniens“ tootmispiirkond eripärasem Isère'i departemangus, kus eristuvad mõned alad:

- Grésivaudani org, see on tükike Alpide ahelikku Grenoble'ist kirdes Chambéry suunas, mis laiub Meylanist kuni Chapareillani kommuunini Savoie departemangu piiril. Viinapuud on istutatud Chartreuse'i mäemassiivi kagusuunalistele nõlvadele (karbonaarsed kivimid) ja jalamile;
- Grenoble'ist lõuna pool, läänes asuvate Vercors'i mäemassiivide ning idas paiknevate Dévoluy ja Ecrins' massiivide vahel on Trièves, mis moodustab Alpi mäeaheliku lõunatipu. Tegemist on keskmise kõrgusega mäestikualaga (500–1 200 meetrit üle merepinna), mis koosneb terrassidena ülesharitud järskudest mäenõlvadest, kuhu viinapuud on istutatud amfiteatritena Draci jõe käärude kohale, ning Ébroni oru nõlvadest, mis on järsud ja paiknevad edela suunas;
- Bourgoin-Jallieust kirdes, Crémieu ja La Tour-du-Pini kommuuni vahel pakub ida-läänesuunaliste paralleelsete orgude rühm ühelt poolt suurepäraseid lõuna suunas asetsevaid mäenõlvu (soodus mikrokliima): see on Bas-Dauphiné molassiküngaste ja juuraaastu lubjakiviplateode (Isle de Crémieu platoo) territoorium.

Isère'is, mis on üsna kaitstud külmade idatuulte eest, mis tulevad Alpi mäemassiivist, ja Atlandi mõjude eest, mis liiguvad edasi Keskmassiivi pidi, on kliima, mis on korruga parasvööteline ja kontrastidega, kuid ilma äärmusteta. Pärast külma ja udust talve võimaldab soe ja kuiv suvi viinapuudel korvata mahajäämuse kasvus, mida kevade hakul võib täheldada. KGT „Comtés Rhodaniens“ ulatub kuni Savoie ja Haute-Savoie departemanguni ning Seysseli kantonini Ainis. Kliimat mõjutavad nii ookeanilised kui ka kontinentaalsed ja lõunapoolsed mõjud.

Seega ulatub selle geograafiline piirkond Rhône'i jõe orus kuni Alpideni. Seda iseloomustab nõrgenev kontinentaalne kliima, milles esineb korruga ookeanilisi mõjusid (läänetuultega, mis toovad niiskust, ja väiksemate temperatuuriamplituudidega) ning lõuna pool lõunapoolseid mõjusid (pehmus ja päikesepaiste). Need kliimamodulatsioonid toovad kasu eelkõige mäejalamitele ja -nõlvadele rajatud viinamarjaistandustele. Mullad on valdavalt settelise päritoluga savi-lubjakivimullad, mõnes kohas savi-graniitmullad, mis soodustavad eri viinamarjasortide istutamist.

8.2. Toote eripära

Esimene kirjalik tõend viinapuudest sellel territooriumil on juba 2 000 aastat vana, pärinedes Plinius Vanema „Loodusloost“. 2.–5. sajandi ajaloolaste tööd kinnitavad, et veinidega kaubeldi suurtes kogustes, neid veeti Rhône'i pidi Vienna ja Lugdunumi kaudu klientidele põhjas. Keskajal võttis Rooma kirik teatepulga roomlastelt üle. Siis hakati viinapuid kasvatama piiskopkondade territooriumil, mõnikord niisuguste piiskopilinnuste sees nagu Vienne, Lyon, Valence, Grenoble. Samamoodi said ka kloostritest viinamarjakasvatajad.

Kuni 19. sajandi lõpuni järgis viinamarjaistanduste kasv elanikkonna, kaubavahetuse ja linnade kasvu, kuni 1870. aastal oli nende all 200 000 hektarit. Viinamarjakasvatus oli piirkonniti erinev, ennustades seda, milline see on tänapäeval: Beaujolais' eksisteerisid külj-külje kõrval aadlike ja Lyoni kodanluse suured viinamarjaistandused; Bugeys ja Savoie's domineeris väikeste ja keskmise suurusega maaomanike talupoeglik viinamarjakasvatus kuni Drôme'i ja Ardèche'i lõunaosani; Rhône'i orus olid ettevõtlusega tegelevad kauplased kohati väga edukad.

Oskusteave arenes edasi, paranes kvaliteet ning viinamarjakasvatate töö kujundas vähehaaval niisuguse maastiku, nagu see on tänapäeval.

KGTga „Comtés Rhodaniens“ veinid võivad olla sordiveinid, mis on saadud niisuguste piirkonna ajaloo juba väga ammu juurdunud sortidest nagu 'Viognier B', 'Marsanne B', 'Roussanne B', 'Syrah N', 'Gamay N', 'Pinot N', aga ka selliste piirkonnaväliste sortide segamisel nagu 'Chardonnay B' või 'Merlot N'.

Tootmise eripära tuleneb seega kõnealusest nõudest, nimelt toota ja pakkuda peamiselt ühest sordist valmistatud veine, aga ka seguveine, mis suudavad rahuldada tarbijate vajadusi:

- valgeid veine iseloomustab värskuse, puuviljaliste või lilleliste nüansside või sordist olenevalt ka mineraalsuse harmooniline kombinatsioon;
- viinamarjade ja värskete punaste marjade maitse säilib, et punased veinid oleksid väljendusrikkad juba noore veinina;
- kergete ja elavate roosade veinide valmistamisel kasutatakse tehnoloogilise võtena temperatuuride kontrollimist, mis võimaldab säilitada primaarsed ja puuviljaaroomid.

8.3. Geograafilise piirkonna ja toote eripära põhjuslik seos

Põhjuslik seos põhineb piirkonna kliima ja mullatüüpide mõjul, mis võimaldab saada pigem värskaid, paindlikke ja puuviljalisi veine.

Toodet „Vin de pays des Comtés Rhodaniens“ on kujundanud eeskätt ajalugu, sest see on ühendanud inimesed ja nende oskusteabe antiikajast peale. Suurt rolli on mänginud eelkõige viinamarjakasvatuse- ja põllumajandusalaste suhete ajalugu, kusjuures need suhted tekkisid kõigepealt Drôme'i ja Ardèche'i vahel, hiljem Rhône'i ja piirkonna teiste departemangudega.

Rhône'i oru selles osas on viinamarjakasvatuse- ja põllumajandustraditsioonid kujundanud tõelise piirkondliku tootmisharu. Rhône'i keskosa viinamarjakasvatuse traditsioonid väljenduvad ilmekalt KGTga „Comtés Rhodaniens“ veinides. See, et esimesed eksporditehingud sõlmiti Šveitsiga, mis asub Rhône'i oru lähistel, ei ole juhus.

Rhône Alpes on tunnustatud veinipiirkond, siin toodetakse kontrollitud päritolunimetusega veine ja kaitstud geograafilise tähisega veine, mida traditsiooniliselt nimetatakse „vin de pays“.

Piirkonna veinid, millele on omistatud nimetus „vin de pays“, kujunesid välja kohalikust toodangust: siia kuuluvad KGTd „Drôme“, „Collines Rhodaniennes“, „Coteaux du Grévaudan“, „Isère“, „Vins des Albans“ ja „Ardèche“. Need veinid aitasid kaasa 1989. aastal tunnustatud piirkondliku „vin de pays“ „Comtés Rhodaniens“ maine kujunemisele, mis viis KGT „Comtés Rhodaniens“ registreerimiseni.

KGT „Comtés Rhodaniens“ geograafiline ulatus on seega lai, hõlmates üheksat departemangu, ehkki tootmispiirkonna keskme moodustavad peamiselt Ardèche, Drôme ja Rhône.

Tänu looduskeskkonna tundmisele kontrollivad tootjad viinapuud ja kasutavad selle kasvupotentsiaali juba ammu optimaalselt.

Kaitstud geograafilise tähise „Comtés Rhodaniens“ geograafilises piirkonnas aegade jooksul toimunud geoloogilised sündmused on kujundanud valdavalt savi-lubjakivimullad, mis on hästi kuivendatud ja soodustavad viinapuude kasvatamist, mis toimub siin mäejalamitel ja -nõlvadel, ning niisuguste veinide tootmist, milles need erinevad istutatud sordid avalduvad kohe esmastest aroomidest peale.

Seda piirkonda iseloomustab ka kontinentaalne kliima, mida nõrgendavad Vahemere mõjud lõunas. Kuumade päevade ja pigem jahedate ööde vaheldumine võimaldab saavutada piirkondlike ja väljastpoolt piirkonda pärit sortide täieliku küpsuse, sordid säilitavad seega oma paindlikkuse, värskuse ja puuviljalisuse.

Need Rhône'i keskosast pärit iseloomuga veinid osalevad korrapäraselt konkurssidel (Concours Général Agricole – üldine põllumajanduskonkurss), kus nad on leidnud tunnustust; neid on mainitud Hachette'i veiniteatmikus ning neid juuakse kohalikel pidustustel ja turismiüritustel: viinamarjakasvatajate külades, piirkonna linnades (Lyon, Valence) või laiemalt Prantsusmaa kaguosas (festival „Hors les vignes“ Marseille's, kus saavad kokku veinid, peakokad ja kunstnikud).

9. Muud olulised tingimused

Õigusraamistik:

liikmesriigi õigusaktid

Lisatingimuse liik:

märgistamisega seotud lisaäatted

Tingimuse kirjeldus

Kaitstud geograafilist tähist „Comtés Rhodaniens“ võib täiendada ühe või mitme viinamarjasordi nimetusega.

Kui mäрге „Kaitstud geograafiline tähis“ on asendatud traditsioonilise märkega „Vin de pays“, paigutatakse märgisele Euroopa Liidu KGT logo.

Link tootespetsifikaadile

http://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-8b3ff145-7894-405a-a562-1b4863a7bf16

**Sellise koonddokumendi avaldamine, mida on muudetud pärast väikese muudatuse heakskiitmist
kooskõlas määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 53 lõike 2 teise lõiguga**

(2022/C 286/13)

Euroopa Komisjon on kõnealuse väikese muudatuse heaks kiitnud kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 664/2014 (⁽¹⁾) artikli 6 lõike 2 kolmanda lõiguga.

Väikese muudatuse heakskiitmise taotlusega saab tutvuda Euroopa Komisjoni andmebaasis eAmbrosia.

KOONDDOKUMENT

„IDIAZABAL“

ELi nr: PDO-ES-0082-AM02-16.2.2021

KPN (X) KGT

1. Nimetus

„Idiazabal“

2. Liikmesriik või kolmas riik

Hispaania

3. Põllumajandustoote või toidu kirjeldus

3.1. Toote liik

Klass 1.3. Juust

3.2. Punktis 1 esitatud nimetusele vastava toote kirjeldus

Juust „Idiazabal“ on pressitud, kuumtöötlemata juust, mis on valmistatud eranditult Latxa ja Carranzana tõugu lamba toorpiimast ning laagerdunud vähemalt 60 päeva. Juust vastab järgmistele kriteeriumitele: kaal 1,0–3,5 kg, kõrgus 8–12 cm ja läbimõõt 10–30 cm. Kõikide nende kriteeriumite puhul on lubatud hälve ± 10 %. Juust võib olla suitsutatud.

Piimale on keelatud lisada mis tahes aineid, välja arvatud piimhappetaktilid, lüsoosüüm, laap ja sool.

Juust on silindrikujuline ja sellel on kõva ja sile helekollane koorik. Suitsutatud juustu koorik võib olla tumekollane. Lõikepind (värvus ja augud juustumassis) on ühtlane, elevandiluuvalge kuni õlgkollase värvusega, väheste väikeste ebakorrapäraste aukudega. Juustu tekstuur on üsna elastne ja tihke, pisut teraline. Lõhna ja maitset iseloomustab intensiivne lambapiima ja laabi lõhn ning tasakaalustatud tugev maitse, milles on kergelt tunda pikantseid, hapukaid ja teataval juhul suitsuseid noote. Juustu intensiivne aroom püsib suus veel kaua pärast neelamist.

Toote rasvasisaldus on vähemalt 45 % kuivainest; valgusisaldus on vähemalt 25 % kuivainest ja kuivainet peab olema vähemalt 55 %. Toote pH jääb vahemikku 4,9–5,5.

3.3. Sööt (üksnes loomse päritoluga toodete puhul) ja tooraine (üksnes töödeldud toodete puhul)

Sööt: Latxa ja Carranzana tõugu lambaid karjatatakse peaaegu pidevalt karjamaadel. Karju paigutatakse vastavalt aastaajale regulaarselt ümber kas orgudes või mäenõlvadel asuvatele karjamaadele. Kuna loomad elavad peaaegu pidevalt looduslikes tingimustes, põhineb nende sööt talviti peamiselt metsade ja madalmetsade looduslikul taimestikul ning suviti mägikarjamaade niidutaimedel; kui karjatamine muutub keeruliseks või teatavate füsioloogiliste seisundite korral (imetamine) antakse laudas täiendsööta.

(¹) ELT L 179, 19.6.2014, lk 17.

Toorained: määratletud geograafilisest piirkonnast pärit Latxa ja Carranzana tõugu lammaste toorpiim.

Piimale on keelatud lisada mis tahes aineid, välja arvatud piimhappebakterid, lüsoosüüm, laap ja sool.

3.4. Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas

Piima tootmine ning juustu valmistamine ja laagerdamine peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas, s.o. kõik tootmisetapid peavad toimuma selle piirides.

3.5. Sellise toote viilutamise, riivimise, pakendamise jm erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab

Juustu „Idiazabal“ turustatakse tervena või sektoriteks (portsjoniteks) lõigatult.

Juustu „Idiazabal“ või selle tükke pakendatakse pärast vähemalt 60 laagerdumispäeva möödumist.

Juustu võib tükeldada ja vajaduse korral pakendada ainult kindlaksmääratud geograafilises piirkonnas. Selleks on kaks põhjust.

Esiteks, juustu tükeldamisega eemaldatakse vähemalt kahelt juustusektori küljelt kaitsev koorik. Seega, organoleptiliste omaduste säilitamiseks tuleb juustu „Idiazabal“ portsjonitena turule toomisel pakendada sektorid väga kiiresti pärast juustu lahti lõikamist.

Teiseks, tükeldamise tulemusena võivad toote ehtsuse ja päritolu tunnused kaduda või jääda nähtamatuks. Seepärast tuleb juust portsjoniteks lõigata ja pakendada kohapeal, et portsjonitena turustatava toote ehtsus oleks tagatud.

Erandina ülaltoodust võib Idiazabali juustu tükeldada jaemüügikohtades, kui seda tehakse müügi käigus tarbija silme all.

3.6. Sellise toote märgistamise erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab

Juustudel „Idiazabal“ peavad olema järgmised tunnusmärgid:

— kontrolliasutuse välja antud seerianumbriga kaseinplaat, mis tuleb kinnitada juustu vormimis- või pressimisetaapis;

— müügietiketid, millega juustused turustatakse, peavad olema esitatud kaitstud päritolunimetuse nimi ja logo.

Juustude puhul, mis on valmistatud üksnes samast põllumajandusettevõttest pärinevast piimast, on lubatud kaitstud päritolunimetuse „Idiazabal“ logo kõrvale paigutada märgi „*baserrikoa – de caserío*“ [talust];

— terveid ja tükeldatud juustused märgistatakse Hispaania kehtiva õiguse kohaselt kaitstud päritolunimetuste registrisse kantud juustukodades;

— juustudel peab olema ka eraldi seerianumbriga lisamärgistus, mis on varustatud koodiga vastavalt sertifitseeritud juustu suurusele ja turustamisviisile. Nimetatud lisamärgistus peab olema sõna „Idiazabal“ ja päritolunimetuse logo. Lisamärgistus annab välja ja neid kontrollib kontrolliasutus ning neid antakse diskrimineerimata välja kõigile taotluse esitanud ettevõtjatele, kes vastavad spetsifikaadi nõuetele.

4. Geograafilise piirkonna täpne määratlus

Geograafiline piirkond vastab Latxa ja Carranzana tõugu lammaste looduslikule levikupiirkonnale Álava, Vizcaya, Guipúzcoa ja Navarra provintsis, välja arvatud Roncali orgu jäävad kommuunid. Piirkond asub Pürenee poolsaare põhjaosas ja selle geograafilised koordinaadid on järgmised: 43° 27' ja 41° 54' põhjalaiust ning 1° 05' ja 3° 37' läänepikkust (Greenwichi meridiaanist).

5. Seos geograafilise piirkonnaga

Geograafilise piirkonna eripära

Piirkonnas on tõendeid Latxa ja Carranzana tõugu lammaste kasvatamisest juba 2200 aastat eKr. Tõugude kohastumine piirkonna tingimustega nii pika aja jooksul annab tunnistust sellest, et piirkonna erijooned on loomade asjakohase arengu ja pidamise seisukohast määrava tähtsusega. Tootmispiirkond on väga ebatasane ja korrapäratu mägiala, mis raskendab liikumist ja on aidanud kaasa lambakasvatuse säilimisele paljudes orgudes ja mäeahelikes. Mullas on rohkelt põhielemente ja toitaineid; aluspõhjakiivimi koostis ja pinnase osaline karbonaadisisaldus aeglustavad muldade leostumist, mistõttu on tegemist karjatamiseks hästi sobiva alaga. Piirkonna topograafilised omadused kujundavad mitmekesised ilmastikutingimused ookeanilistest vahemerelisteni ja mäeahelike moodustatud barjäär tekitab üleminekuvööndeid. Hüdrograafiline võrgustik on tänu pinnavormidele ja sademeterohkusele ulatuslik ja mitmekülgne ning moodustub kahest valgalt: Kantaabria valgala, mis hõlmab Vizcaya ja Guipúzcoa ning Álava ja Navarra põhjaosa orgude vesi, ning Vahemere valgala, mis hõlmab Álavat, Navarra keskosa ja Riberat. Taimestik koosneb arvukatest looduslike niitude ja karjamaade taimedest. Soodsad ilmastiku- ja mullastikutingimused on võimaldanud kujuneda Baskimaa ja Navarra põhjaosa ookeanilisele ilmastikule iseloomulikel hügrofüütide ja hügrofüütide alarühmade populatsioonidel.

Toote eripära

Juustul „Idiazabal“ on väga iseloomulikud ja muudest juustudest eristuvad omadused. Need ilmnevad toote rikkalikes lõhna- ja maitsenüanssides, lisaks ka keskmiselt elastses ja teralises tekstuuris ning üsna või väga tihkes struktuuris. Juustudel on tugev maitse, mis püsib suus kaua ja milles on baasaroomina täiuslikus tasakaalus piima, laabi ja röstimise lõhn, mida täiendavad arvukad lõhna- ja maitsenüansid, mis annavad juustule selle eripära.

Põhjuslik seos geograafilise piirkonna ja toote eripära vahel

Juustu „Idiazabal“ valmistamiseks kasutatava piima eriomadused tulenevad peamiselt selle tootmiseks lubatud lambatõugudest (Latxa ja Carranzana). Nimetatud lambatõugude kohastumine määratletud geograafilise piirkonnaga ning keskkonna, lammaste ja karjuste vaheline ajalooline suhe on loonud katkematu sideme toote ja selle tootmispiirkonna vahel ning juustu eriomadused tulenevad suures osas just sellest. Latxa ja Carranzana on piimatootmiseks ja mägiste olude jaoks sobivad maatõud, mis on kohastunud Baskimaa karjatamiskultuuri ning nende levikupiirkonna topograafia ja keskkonnatingimustega.

Ka kõikide vastavalt aastaajale, karjamaale ja ilmastikule vahelduvate looduskeskkonnast sõltuvate erijoonete otsene avaldumine juustus „Idiazabal“ tuleneb sellest, et juustu valmistatakse kuumutamata toorpiimast. Kuumutamine võib muuta või nõrgendada piirkonna ajalooliste tavade kohaselt valmistatud toote maitsenüansse.

Viide tootespetsifikaadi avaldamisele

<https://www.mapa.gob.es/es/alimentacion/temas/calidad-diferenciada/dop-igp/htm/DOP-Idiazabal-modificacion-menor.aspx>

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti a kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine

(2022/C 286/14)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012⁽¹⁾ artikli 51 kohaselt kolme kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

KOONDDOKUMENT

„Lumblija“

ELi nr: PGI-HR-02809 – 28.10.2020

KPN ( ) KGT (X)

1. [KPN või KGT] nimetus(ed)

„Lumblija“

2. Liikmesriik või kolmas riik

Horvaatia

3. Põllumajandustoote või toidu kirjeldus

3.1. Toote liik

Klass 2.3. Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted ja muud pagaritooted

3.2. Punktis 1 esitatud nimetusele vastava toote kirjeldus

„Lumblija“ on ümara kujuga magus leib, mida valmistatakse kergitatud taignast. Väliselt on toode tumepruuni värvi ja kaetud *vareniku* [viinamarjavirdest valmistatud siirup] või brändiga ning puistatud üle suhkruga. Tootel on lisatud vürtside, st kaneeli, nelgi, muskaatpähkli, koriandri ja aniisi aromaatsed lõhn. Tal on iseloomulik ja täidlane pähkeline ja puuviljaline maitse, mis tuleneb valmistamiseks kasutatud toorainetest (mandlid, Kreeka pähklid, rosinad, *varenik* ja tsitrusviljad), ja lisatud vürtside aroom, mis sobivad kokku.

Toote sisemine tekstuur on kompaktne, samas pehme, sisaldades väikseid rosina-, mandli- ja kreeka pähkli tükikesi, mis on näha toote läbilõikes, väline tekstuur on seevastu kõva konsistentsiga.

Üks päts magusat leiba „Lumblija“ kaalub 350–600 grammi.

3.3. Sööt (üksnes loomse päritoluga toodete puhul) ja tooraine (üksnes töödeldud toodete puhul)

Magusa leiva „Lumblija“ valmistamisel kasutatakse järgmisi tooraineid: peene jahvatusastmega nisujahu, suhkur, oliiviõli, searasv või või, *varenik*, mandlid, Kreeka pähklid, rosinad, jahvatatud nelk, kaneel, muskaatpähkel, koriander, aniis, sidruni- ja apelsinikoor, vanillsuhkur, brändi (roosi- või ürdimaitse (travarica)), pagaripärm (värske või kuiv), piim, vesi ja sool taigna valmistamiseks. Taigna valmistamisel võib lisada jaanikaunapulbrit.

3.4. Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas

Magusa leiva „Lumblija“ taigna valmistamine ja küpsetamine on tootmisetapid, mis peavad toimuma punktis 4 määratletud geograafilises piirkonnas.

3.5. Sellise toote viilutamise, riivimise, pakendamise jm erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab

Magusat leiba „Lumblija“ müüakse tervelt, viilutamata.

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

Pakendamine peab toimuma punktis 4 määratletud geograafilises piirkonnas, et säilitada toote spetsiifilisi organoleptilisi omadusi ja kvaliteeti, mis võivad transpordi käigus kahjustuda. Toote värskuse säilitamiseks ja edasiseks transpordiks ettevalmistamiseks pannakse see paber- või plast- (tellofaan-) pakendisse. Mehaaniliste kahjustuste eest kaitsmiseks võib toote panna sobivatesse karpidesse.

3.6. Sellise toote märgistamise erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab

Toote turule laskmisel peab toote nimetus „Lumblija“ oma kirjasuuruse ja -tüübiga selgemalt välja paistma kui mis tahes muu kiri.

4. Geograafilise piirkonna täpne määratlus

Magusa leiva „Lumblija“ tootmispiirkond taigna valmistamisest kuni küpsetamiseni hõlmab tervet Korčula saart, sisaldades järgmisi katastrijärgseid valdu: Vela Luka, Blato, Smokvica, Čara, Račišće, Pupnat, Žrnovo, Korčula ja Lumbarda.

5. Seos geograafilise piirkonnaga

Põhjuslik seos toote „Lumblija“ ja määratletud geograafilise piirkonna vahel tugineb toote mainele ja selle valmistamis-meetodile, mille puhul kasutatakse kuni tänase päevani alles hoitud traditsioonilist retsepti.

Tänu Dalmaatsia mõistes ebatavaliselt suurele viljakale maa-alale kujunes keskajal põllumajandusest Korčula kogukonna majanduse alustala ja peamine jõukuse allikas. Lisaks viinamarja- ja oliivikasvatustele, et saada viinamarju, *varenikut* ja oliiviõli, tegelesid kohalikud elanikud ka puuviljakasvatusega (viigimarjad, mandlid, Kreeka pähklid ja tsitrusviljad) ja jahu tootmiseks teraviljakasvatusega; kõik need on Korčula saarel valmistatava magusa leiva „Lumblija“ algupäraseid komponendid. Oluline koostisosa magusa leiva „Lumblija“ tootmisel, mis tugineb iidsele viinamarjakasvatustraditsioonile, on *varenik* – siirupiks keedetud viinamarjamahl, mis enne tööstuslikult toodetud valge suhkru kasutuselevõttu oli oluline magustaja ning seda kasutati magusa leiva „Lumblija“ valmistamisel. Kuni tööstusliku rosinatootmiseni (kuivatamismasinad) kasutati magusa leiva „Lumblija“ valmistamiseks ka rosinaid, mida saadi kodumajapidamistes, kus viinapuuadades kasvasid mitmesugused seemneteta viinamarjade sordid.

Traditsioonilist magusat leiba „Lumblija“ valmistatakse kõigi pühakute päeva eelõhtul ja üksnes Korčula saarel, eeskätt Vela Luka, Blato ja Smokvica linna ümbruses, kuid viimasel ajal ka saare teistes osades. Kõigi pühakute päeva tähistati esmakordselt 4. sajandil Rooma impeeriumi ajal. Korčula saarel on säilinud selle puha üks tähistamisviise: kinkide, mida nimetatakse *kol(e)inde*, vahetamise traditsioon. Vanasti panid koduperenaised kokku erilise kingi, mis koosnes magusast leivast „Lumblija“ ning sügisestest puuviljadest ja pähklitest, sh kuivatatud viigimarjad, mandlid, tsitrusviljad ja viinamarjad, ning mida lapsed kinkisid oma ristivanematele ja laiemale perekonnaringile. Korčula saarel asuvas Blatos on olnud kõigi pühakute koguduse kirik alates 14. sajandist, seetõttu on sajandeid vana traditsioon ja tava valmistada kõigi pühakute päevaks magusat leiba „Lumblija“ püsinud kuni tänase päevani. Ka traditsiooniline valmistamismeetod ja retsept on tänaseni säilinud.

Koduperenaised on ammustest aegadest küpsetanud Korčula saarel magusat leiba „Lumblija“ traditsioonilise retsepti järgi. Kuid ainuüksi retseptist siiski ei piisa; oluline on ka magusa leiva valmistamise oskus ja kogemus ning teadmine, kuidas määrata kindlaks ja saavutada vajalike koostisosade ideaalne suhe. Samuti oli tol ajal, mil kasutati puuküttega pliiti, oluline teada, kuidas saavutada küpsetamiseks õige temperatuur. Oskusi ja kogemusi oli vaja ka taigna käsitsi sõtkumiseks ning taigna kerkimiseks ja küpsetamiseks vajaliku aja hindamiseks. Toote „Lumblija“ valmistamise kunst seisneb selle küpsetamises, kuni see on küps, kuid samas mahlane ega ole kuiv. Traditsioonilist retsepti, mida naised Korčula saarel selle leiva valmistamiseks kasutasid, on põlvkonniti edasi antud ja tänaseni talletatud ning sõltuvalt saare piirkonnast on kasutusel kaks kindlalt juurdunud valmistamismeetodit.

Toodet „Lumblija“ valmistatakse traditsioonilisel viisil, järgides Korčula saarel suusõnaliselt ühelt põlvkonnalt teisele edasi antud traditsioonilist retsepti.

Selle leiva valmistamiseks ja küpsetamiseks on kaks levinud traditsioonilist viisi. Esimese puhul valmistatakse tainas koos koostisainetega 1 kg jahust, teise puhul aga valmistatakse tainas 3 kg jahust. Samuti lisatakse esimese traditsioonilise valmistusviisi puhul taigna segamisel ja vormimisel (kasutades 1 kg jahu) sellesse ühe koostisainena kohe kogu pärmikogus ja seejärel lastakse taignal kerkida mahult kahekordseks, teise traditsioonilise meetodi puhul (kasutades 3 kg jahu) lisatakse teine osa pärmil hilisemas etapis, kui tainas on esimese osa pärmil mõjul esimest korda mahult kahekordistunud. Lisaks ei kasutata esimese meetodi puhul ühe koostisainena jaanikaunapulbrit, samas kui

teise meetodi kohaselt lisatakse see ühe koostisosana taignasse. Anisiterad lisatakse esimese meetodi korral otse taignasse ühe koostisosana, samas kui teise meetodi korral lahustatakse need leiges vees.

„Lumblija“ on ainulaadne toode mitte üksnes arvukate vajalike koostisosade poolest, ka paljude taignale lisatavate koostisosade ekstensiivne eeltöötlus ning taigna enda valmistamine on unikaalsed. Just see eristab toote „Lumblija“ valmistamist samalaadsete toodete tavapäraest valmistamisetappidest. Koostisosade mitmekesisus, täidlus ja rikkalikkus, samuti nende kaal kogu valmistamisprotsessi ajal (näiteks rosinat leotamine *varenikus*, kindel kogus rasva, eriti oliiviõli, etteantud kogus pähkleid, kindel kogus suhkrut ja *varenik* ise, millel on selgelt iseloomulik struktuur ja tihedus) ei lase taignal kiiresti ja kergesti kerkida. Lisatavate koostisosade kaalu tõttu kerkib tainas mitu korda ja see protsess kestab palju kauem kui teiste samalaadsete toodete puhul (soovitavalt lastakse taignal kerkida öhtust hommikuni). Selle tulemusel võtab magusa leiva „Lumblija“ valmistamine eriti kaua aega, kuid just see annabki lõpptootele selle selgelt iseloomulikud omadused: kompaktne, kuid pehme tekstuur, läbilõikes on rikkalikult pähkleid ja rosinaid, iseloomulik pähkliline-puuviljaline maitse ning rikkalik ja täidlane aroom, mis on saavutatud tänu vürtside hoolikale lisamisele õiges proportsioonis. Toode „Lumblija“ on Korčula saare majandusliku jõukuse ja mitmesuguste kvaliteetsete toorainete tulemus ning eristub tänu oma retseptile ja valmistamiseks kasutatavate koostisosade rohkusele. Just needsamad koostisosad annavad tootele selle selgelt iseloomuliku aroomaatse, pähklise ja puuviljalise maitse ja lõhna ning toote valmistamise oskus tagab erilise kompaktse sisemise tekstuuri.

Paljud saareelanikud on avaldanud kokaraamatutes magusa leiva „Lumblija“ traditsioonilise retsepti eri variante (F. Mandić „Luškajica i piča“, 2009, lk 244–245; Kaštropil-Culić, 1995, „Blatska trpeza“, lk 134). Lahutamatu seos toote „Lumblija“ ja Korčula saare traditsioonide vahel ilmneb samuti 2012. aasta väljaandes „Zapisi Danijela Kneževića“ ja Frank Miroševići 2016. aasta raamatus pealkirjaga „Povjerenje ili zaborav“, milles autor kirjeldab, kui raske on magusat leiba „Lumblija“ valmistada (F. Mirošević Dubaj, 2016, „Povjerenje ili zaborav“, lk 11).

Esimene kirjalik tõend nimetuse „Lumblija“ kasutamise kohta ilmus väljaandes „Slovinac“ 1881. aastal, kus artiklis pealkirjaga „Nekoliko riječi u čakavštini“ kirjeldab autor S. Castrapelli toodet „Lumblija“ kui „magusat leiba, mis on tehtud jahust, *varenikust*, safranist ja kaneelist ning mida valmistatakse kõigi pühakute päeva paiku“ (S. Castrapelli, „9 Slovinac“ nr 20, 1881, „Nekoliko riječi u čakavštini“, lk 418–419).

Ajaloo kül on andnud veel ühe põhjuse toote „Lumblija“ valmistamise traditsiooni alalhoidmiseks. Arvukad väljarändajad, kes olid sunnitud saarelt lahkuma, said seda leiba kasutada toiduks oma pikkadel laevareisidel; tänu sellele ei olnud „Lumblija“ pelgalt igapäevane vahepala, vaid ka side kodumaaga, püsid leiva värskes maitstes ja lõhnas veel kaua pärast seda, kui saare koduperenaised olid selle ahjust välja võtnud. Seoses suure väljarändamislainega 20. sajandi alguses käivitati projekt nimega „4 islands/4 places/4 recipes“ (4 saart/4 kohta/4 retsepti). Projektis ühendatakse neli traditsioonilist rooga neljast kohast, kus sel perioodil kogeti suuremahulist väljarännet, ning tutvustatakse neid. Korčula saar osales projektis tootega „Lumblija“, nagu kirjeldatakse Horvaatia ringhäälingu (HRT) 2018. aasta oktoobri telesaates „Priče iz Hrvatske“.

Korčula saarel korraldatakse mitmeid üritusi, mis toovad selgelt esile toote „Lumblija“ saavutatud maine; samuti toetatakse nende üritustega traditsioonilise magusa leiva valmistamise traditsiooni ja tavasid, alustades kõige esimesest „Kućna zabavast“ [majapidu], mille korraldas Blatos Kumpanija rüütlite selts. 1927. aastal asutatud Kumpanija rüütlite seltsi põhikirjas viidatakse „püüdele toetada ja valmistada toodet „Lumblija“. Selts korraldab korrapäraselt nn majapidusid, mis on öhtused üritused, kus tutvustatakse Blato toitu (mida kohalikud tunnevad kui *spizat*) ja magustoite, mida külalised aitavad pakkuda, tuues kaasa Blato traditsioonilisi roogasid. Neid üritusi korraldatakse traditsiooniliselt veebruari esimesel reedel ja nende kirjeldustes nimetatakse toodet „Lumblija“ sageli roana, mida sinna kaasa võetakse (Kumpanija rüütlite seltsi arhiiv, 1956, 1972, 1974, 1985). Selle leiva valmistamise traditsioon on püsinud saare kodumajapidamistes kuni tänase päevani, samuti korraldatakse Korčula saarel, eeskätt selle lääneosas, magusa leiva „Lumblija“ valmistamise võistlusi, degusteerimisüritusi ja piirkonna traditsioonilise kokakunsti esitlusi; lasteaedades, alg- ja keskkoolides ja hooldekodudes õpetatakse õpitubades valmistama magusat leiba „Lumblija“, samuti toimuvad õpitoad saare mitmesuguste ühingute liikmetele. Üks toote õnnistamis- ja degusteerimisüritus sai alguse 25 aastat tagasi ja seda korraldatakse oktoobri viimasel pühapäeval, mil Blato linna Plokata väljakul õnnistatakse ja degusteeritakse toodet „Lumblija“, mille on valmistanud Blato keskkooliõpilased oma õpetajate ja vanemate juhendamisel.

Ka mitmesugused väljaspool Korčula saart korraldatavad üritused tõendavad toote „Lumblija“ mainet. Näiteks tutvustati seda leiba arvukatele Horvaatiast ja välisriikidest pärit külastajatele Hea toidu festivalil, mille Dubrovnik linna turismiamet korraldas 2016. aastal.

Samal aastal võitis „Lumblija“ parima toiduaine auhinna rahvusvahelisel üritusel Noćnjak, mida korraldatakse Brači saarel Bolis, kus saavad kokku oliivikasvatajad ja oliiviõlitootjad.

Toodet „Lumblija“ kingitakse sageli ka Horvaatia ja välisriikide meedia esindajatele eri üritustel ja spetsiaalsetel esitlustel, kulinaariafestivalidel ja meediakonverentsidel.

Toodet „Lumblija“ ja selle erilist tootmismeetodit käsitletakse sageli mitmesugustel veebisaitidel, mis on pühendatud kokakunstile, rõhutades lahutamatu seost Korčula saarega (Vilicom kroz Hrvatsku, „Lumblija: „Imamo recept za mirisan kolač s otoka Korčule koji se sprema za blagdan Svih Svetih“, 29.10.2021; Dobra hrana, „Korčulanska lumblija recept star 200 godina: Kolač vezan uz ljubavnu priču Korčulanke i francuskog vojnika!“, 20.10.2018).

Saare delikatessi pakutakse külalistele mitmetel avalikel üritustel terve aasta vältel või antakse kingituseks kui Korčula saare tüüpilist gastronoomilist hõrgutist.

Viide tootespetsifikaadi avaldamisele

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/proizvodi_u_postupku_zastite-zoi-zozp-zts/Lumblija_specifikacija_proizvoda10032022.pdf

---

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET